

RAPPORT

ØKONOMISK ANALYSE AV SKISPRINTEN I DRAMMEN SENTRUM

MENON-PUBLIKASJON NR. 80/2024

Av Henrik Motrøen Foseid, Live Nerdrum og Jonas Erraia

Forord

På oppdrag for Drammen kommune har Menon Economics gjennomført en økonomisk analyse av Worldcup Drammen skisprint. I første del av rapporten kartlegges lokalbefolkningens deltakelse og holdninger knyttet til skisprinten, samt arrangørens vurdering av skisprintens planlegging og gjennomføring. Deretter analyseres arrangementets påvirkning på det lokale næringslivet, først gjennom en ringvirkningsanalyse av de tilreisendes forbruk, og så ved å se på de samlede effektene på næringslivet som helhet.

Analysen har vært ledet av Live Nerdrum, med Henrik Motrøen Foseid som prosjektmedarbeider. Jonas Erraia har vært ansvarlig partner og Erik Jakobsen har vært kvalitetssikrer.

Menon Economics er et forskningsbasert analyse- og rådgivningsselskap i skjæringspunktet mellom foretaksøkonomi, samfunnsøkonomi og næringspolitikk. Vi tilbyr analyse- og rådgivningstjenester til bedrifter, organisasjoner, kommuner, fylker og departementer. Vårt hovedfokus ligger på empiriske analyser av økonomisk politikk, og våre medarbeidere har økonomisk kompetanse på et høyt vitenskapelig nivå.

Vi takker Drammen kommune for et spennende oppdrag. Vi takker også alle intervjuobjekter for gode innspill underveis i prosessen. Forfatterne står ansvarlig for alt innhold i rapporten.

Juni 2024

Jonas Erraia
Partner
Menon Economics

Innhold

SAMMENDRAG	3
1 OM WORLD CUP DRAMMEN	5
1.1 Om skisprinten	5
2 LOKALBEFOLKNINGENS OG ARRANGØRENE VURDERING AV SKISPRINTEN	8
2.1 Lokalbefolkningens vurdering av skisprinten	8
2.1.1 Lokalbefolkningens egen deltakelse på arrangementet	8
2.1.2 Lokalbefolkningens holdninger til arrangementet	10
2.2 Arrangørenes vurdering av skisprinten	12
2.2.1 Vurdering av arrangementets styrker	13
2.2.2 Vurdering av arrangementets svakheter	13
3 SKISPRINTENS BETYDNING FOR DET LOKALE NÆRINGSLIVET	15
3.1 Om metodikken	15
3.2 Økonomiske effekter av forbruket til de tilreisende og arrangørene	17
3.2.1 Antall tilreisende til Drammen	18
3.2.2 De tilreisendes forbruk	21
3.2.3 Ringvirkningseffekter	22
3.3 Analyse av effekter for næringslivet under skisprinten	23
VEDLEGG	27
Vedlegg 1: Avgrensingen av Drammen sentrum for mobilitetsdata	27
Vedlegg 2: Togtrafikken i Drammen	28
Vedlegg 3: Aktivitet på kjøpesenter i Drammen	29
Vedlegg 4: Spørreundersøkelse til befolkningen i Drammen	30
Deltakelse	30
Holdninger	30
Vedlegg 5: Ytterligere informasjon om ringvirkningseffektene	32

Sammendrag

På oppdrag for Drammen kommune har Menon Economics gjennomført en økonomisk analyse av Worldcup Drammen skisprint. Skisprinten i Drammen er et offisielt FIS World Cup-arrangement og er et samarbeidsprosjekt mellom Konnerud Idrettslag, Drammen kommune, Byen Vår Drammen og Norges Skiforbund, med Konnerud Idrettslag som arrangementets tekniske arrangør. Skisprinten i Drammen ble for første gang arrangert i 2003, og har siden den gang vært en del av FIS World Cup sin offisielle terminliste helt frem til 2020. I det følgende oppsummerer vi hovedfunnene i analysen.

Lokalbefolkningens og arrangørenes vurdering av skisprinten

For å kunne vurdere betydningen av skisprinten for lokalbefolkningen har Verian på vegne av Menon Economics gjennomført en spørreundersøkelse til et representativt utvalg av Drammens befolkning. Spørreundersøkelsen ble sendt til om lag 9 000 personer i Drammen kommune, hvorav totalt 996 svarte på spørreundersøkelsen. Dette tilsvarer en responsrate på om lag 11 prosent. Svarprosenten er omtrent på forventning for denne typen spørreundersøkelser. Vi har dessuten gjennomført intervjuer med alle skisprintens medarrangører.

De viktigste funnene i denne delen av analysen er:

- Om lag **30 prosent av respondentene har vært til stede på skisprinten i 2024**. Av personene som deltok på årets arrangement, oppgir majoriteten at de deltok som tilskuere, enten fysisk eller via arrangementets TV-sending. I tillegg oppgir 25 prosent av de som deltok at de var frivillige, og et mindretall at de hadde en annen rolle i forbindelse med arrangementet.
- Undersøkelsen kartla også lokalbefolkningens holdninger til skisprinten. **Over 60 prosent av respondentene sier seg svært eller ganske enig i samtlige (positive) påstander** i spørreundersøkelsen. Disse handler blant annet om skisprintens betydning for Drammen som reiselivsdestinasjon og bosted. Respondentene mener at arrangementet skaper engasjement og er en viktig folkefest for lokalbefolkningen.
- **Når det gjelder negative konsekvenser, for eksempel av nedstengte gater og miljøfaktorer, er befolkningen delt**. Omtrent 30 prosent sier seg svært eller ganske enig i at skisprinten i Drammen har negative effekter på lokalsamfunnet og miljøet. Respondentene ble til slutt bedt om å ta stilling til i hvor stor grad det er viktig at skisprinten arrangeres i Drammen. 16 prosent svarte at de er ganske eller svært uenige i at det er viktig at skisprinten arrangeres i Drammen.
- Generelt sett er arrangørene enige om de fleste styrker og svakheter ved skisprinten, men legger litt ulik vekt på ulike elementer. Arrangørene mener at arrangementets **største styrke er at det er svært tilgjengelig for lokalbefolkningen** gjennom å være en bysprint, i tillegg til at det er et stort lokalt engasjement gjennom frivilligheten. En annen styrke er at arrangørene har opparbeidet seg erfaring og kompetanse som gjør gjennomføringen smidig og at de har klart å utvikle arrangementet over tid.
- **De største svakheterne er arrangementets økonomiske situasjon og miljøpåvirkningen**. Fordi det er en bysprint må ruten bygges opp fra ingenting, noe som medfører spesielt store kostnader sammenlignet med andre Worldcup-arrangementer. Miljøpåvirkningen handler om at det medfører relativt mye utslipp å bygge opp og ned en arena, spesielt med tanke på produksjon og transport av snø.

Økonomiske effekter av skisprinten

I tillegg har Menon gjennomført en analyse av skisprintens betydning for lokaløkonomien. Dette har både inkludert en ringvirkningsanalyse av de tilreisendes forbruk, samt en analyse av de samlede effektene på næringslivet. De viktigste funnene i denne analysen er:

- Det var nesten **19 000 personer i sentrum under tirsdagen for Worldcup-rennet i 2024**. Vi estimerer at det var mellom 2 000 og 6 000 besøk fra tilreisende under arrangementsdagene. Resten av personene var lokal- og regionalbefolkning. Vi finner at det er relativt få som reiser til Drammen langveisfra og bor på hotell.
- De tilreisende hadde et **forbruk på mellom 3,4 og 6,9 millioner kroner i Drammen**. En ringvirkningsanalyse viser at forbruket til de tilreisende og forbruket til arrangørene samlet la grunnlaget for om lag **10 millioner kroner i verdiskaping og rett over 10 årsverk**. Brorparten av disse jobber på serveringssteder. Det tilsvarer om lag rett under 1 prosent av de ansatte i overnattings- og serveringsbransjen i Drammen.
- Til sammenligning er det tidligere beregnet at verdiskapingseffektene som følger av sykkel-VM i Bergen i 2017 bidro med totalt 60 millioner kroner og at Tall Ships Races i Fredrikstad i 2023 bidro til 845 millioner kroner i verdiskapingseffekter. Verdiskapingseffektene fra skisprinten er dermed betydelig lavere enn for de to andre arrangementene.
- Det er imidlertid viktig å ta høyde for mulige fortrenningseffekter. Disse kan eksempelvis forekomme hvis de lokale har lavere forbruk under skisprinten eller hvis det kommer færre tilreisende i perioden. Dette har vi testet ved å se på kortbruk i Drammen sentrum. **Vi finner tilnærmet ingen endring i den samlede omsetningen i Drammen sentrum**. Det tyder på at det er foretregningseffekter.
- Enkelte bransjer som **servering og dagligvare hadde høyere omsetning** under arrangementsdagene enn til vanlig, mens **klær og transport ble negativt berørt**. Dette er i tråd med det som kommer frem når vi har intervjuet butikker, storsentre, spisesteder, o.l.
- Bedriftene vi har snakket med er videre enige om at de ikke kun blir påvirket under arrangementsdagene, men også i dagene før. **Når vi ser på perioden 10 dager før arrangementet og arrangementsdagene under ett finner vi at forbruket innen samtlige bransjer i Drammen er lavere enn i en normalperiode**. Selv om det er relativt stor usikkerhet knyttet til disse tallene tyder det på at de samlede økonomiske effektene av arrangementet for handelsstanden i Drammen sentrum er negative. Vi har ikke vurdert om omdømmeeffekter og lignende er tilstrekkelig store til å veie opp for dette.

1 Om World Cup Drammen

1.1 Om skisprinten

Skisprinten i Drammen er et offisielt FIS World Cup-arrangement og samarbeidsprosjekt mellom Konnerud Idrettslag, Drammen kommune, Byen Vår Drammen og Norges Skiforbund, med Konnerud Idrettslag som arrangementets tekniske arrangør. Skisprinten i Drammen¹ ble for første gang arrangert i 2003, og har siden den gang vært en del av FIS World Cup sin offisielle terminliste helt frem til 2020.

Siden 2003 har skisprinten vært arrangert i Drammen sentrum, med unntak av tre år: I 2009 anbefalte Norges Skiforbund at skisprinten skulle arrangeres i Trondheim. Det var fordi arrangementet i Holmenkollen dette året var ute på grunn av ombygging. Langrennskomiteen mente det var for lang reisevei mellom Drammen og Trondheim – med bare én dag mellom arrangementene. Dermed ble begge arrangementet lagt til Trondheim.² I 2011 ble skiarrangementet flyttet fra Drammen sentrum til Konnerud som følge av at ski-VM ble arrangert i Holmenkollen i samme periode. I 2020 ble arrangementet også flyttet til Konnerud. Dette året var mildvær og dårlige snøforhold årsaken til flyttingen.³ Arrangementet ble derimot avlyst helt i 2021 som følge av COVID-19 pandemien.⁴

Skisprinten i Drammen arrangeres midt i Drammen sentrum, nærmere bestemt i en kort løype rundt og over Bragernes torg, og er derfor en bysprint. Skisprinten har en varighet over én dag, men det avholdes også andre arrangementer i dagene i forkant av rennet.

Kartet under illustrerer World Cup-traseen gjennom Drammen sentrum. Årets trasé hadde start på Bragernes torg, og gikk nord-østover og rundt Bragernes kirke, før man gikk tilbake ned Kirkegata i retning Bragernes torg igjen, med målgang i eget spor rett sør-vest for Bragernes kirke. Langs traseen var det plassert en rekke tribuner og fasiliteter for tilskuere. Traseen under årets arrangement var på om lag 1 200 meter.⁵

---

¹ Vi omtaler her skisprinten i Drammen som hele arrangementet fra søndag til tirsdag. Vi omtaler hovedarrangementet på tirsdagen som Worldcup Drammen.

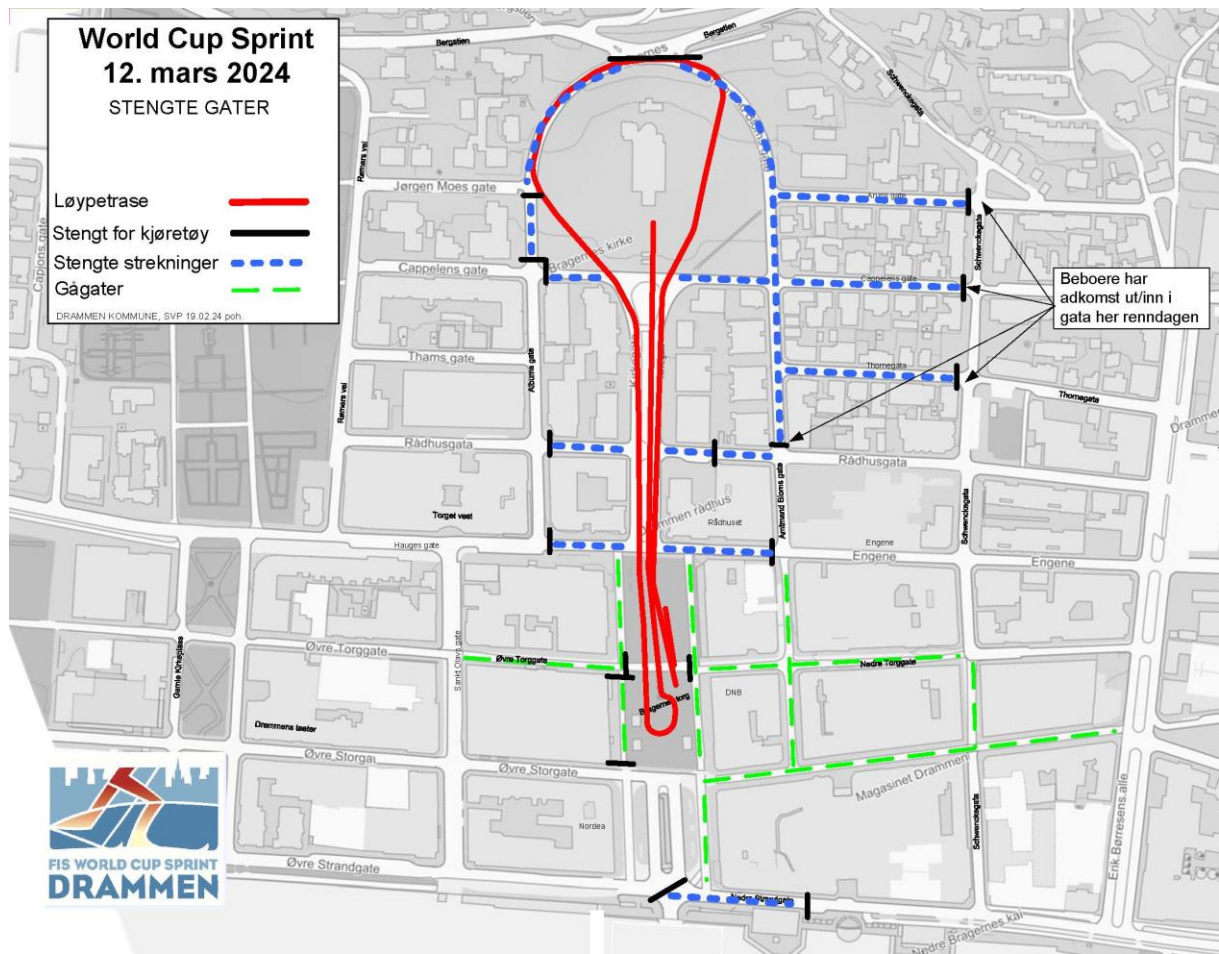
² NRK (2008). Tilgjengelig [her](#).

³ Drammens Tidende (2020). Tilgjengelig [her](#).

⁴ World Cup Drammen (2021). Tilgjengelig [her](#).

⁵ Livescore (2024). Tilgjengelig [her](#).

Figur 1-1: Kart over stengte veier under skisprinten i 2024. Kilde: Drammen kommune

I 2024 ble skisprinten i Drammen arrangert i perioden fra søndag 10. mars til tirsdag 12. mars. World Cup-rennet ble arrangert tirsdag 12. mars. På søndagen startet arrangementet med Vibeke Skofteruds barneskirenn, som er barnas eget skirenn. Her får alle barn mulighet til å prøve seg og teste ut World Cup-løypene. Mandag 11. mars ble det arrangert næringsstafett i samarbeid med Kirkens Bymisjon. I 2024 var det maks 50 lag som kunne melde seg på Næringsstafetten. Tirsdag den 12. mars ble hovedarrangementet avholdt, og startet med damenes og herrenes prolog kl. 11:30, og finalestart 14:00 for både kvinner og herrer. I etterkant av rennet 12. mars ble det avholdt afterski-arrangement på Bragernes torg.

Barneskisprinten på søndagen er et gratis arrangement, mens det koster 15 000 kroner per bedriftslag for å stille på Næringsstafetten. På World Cup-rennet må man betale for plass på tribuner, men utover det er det gratis å se på rundt løypen.

For å sikre at skiarrangementet i Drammen har tilstrekkelig med snø, produseres det kunstsno ved hjelp av snøkanoner ved skistadion på Konnerud. Snøproduksjonen henter vann fra Verkselva, og det er ingen kjemikalier som tilsettes i prosessen. Snøkanonene benytter kun vann og fornybar energi for å produsere snø. I 2017 ble det brukt 32 MWh energi for å produsere 9 000 m³ snø, som var nødvendig for å gjennomføre arrangementet. Den ferdigproduserte snøen kjøres deretter inn til sentrum av Drammen på lastebiler. I Drammen sentrum prepareres traseen ved hjelp av løypemaskiner. I 2017 ble aktiviteten fra produksjon til ferdig preparerte skiløyper estimert å føre til rett i overkant av 42 tonn CO₂-utslipp. Gjennom en miljøprofil søker arrangørene løpende å redusere utslippene tilknyttet arrangementet. Under årets arrangement ble det gjort flere grep for å redusere

snømengden som var nødvendig for å gjennomføre arrangementet. Tiltakene gjorde at den nødvendige snømengden for å gjennomføre arrangementet kunne reduseres med nærmere 50 prosent.

For at skisprinten i Drammen skal kunne gjennomføres, må en rekke gater stenges. Drammen kommune har i forkant av arrangementet opplyst at nedstengningen vil føre til vanskelige trafikale forhold for de som velger å ta bilen inn til sentrum. Under årets arrangement blir trafikkbildet i sentrum ekstra sterkt påvirket av arrangementet, grunnet bygging av ny bybro i sentrum. Bybroa fra 1936 er revet, og skal erstattes. Bybroen krysser Drammenselva og kobler Bragernes og Strømsø torg sammen. For skisprinten sin del innebærer byggeprosjektet at Øvre og Nedre Strandgate er stengt for gjennomkjøring. Dette, i tillegg til øvrige veier som stenges i forbindelse med arrangementet, betyr at så godt som alle veier i Bragernes sentrum på tvers av aksene mellom Drammenselva og Bragernes kirke blir stengt. For å krysse dette området med kjøretøy blir man i perioden nødt til å kjøre om Strømsø via Holmenbrua eller Øvre Sund bru. Fram til ferdigstilling av nye bybro i Drammen vil det være mulig å krysse Drammenselva ved å benytte en midlertidig gangbro, som er montert på vestsiden av byggeprosjektet. Den nye bybrua er planlagt å være ferdig i løpet av høsten 2025.⁶

Skisprinten som arrangeres i Drammen er en stor fest som tiltrekker seg folk til byen. Samtidig blir bysentrum i og ved Bragernes torg dekket i et snølag, som reduserer fremkommeligheten i sentrum. Disse faktorene gjør det utfordrende å si hvilken effekt arrangementet har på den overordnede aktiviteten i byen. Hovedmålet med denne rapporten er derfor å belyse hvilke effekter skisprinten gir i Drammen, i løpet av arrangementsdagene. I tillegg til dette belyser vi hvilke effekter de tilreisendes forbruk og arrangørenes forbruk har for lokal verdiskaping og sysselsetting.

---

⁶ Drammen kommune (2024). Tilgjengelig [her](#).

2 Lokalbefolkningens og arrangørenes vurdering av skisprinten

I dette kapitlet kartlegges lokalbefolkningens og arrangørenes vurdering av skisprinten. En undersøkelse som er gjennomført blant befolkningen i Drammen viser at om lag 30 prosent av respondentene har vært til stede på årets skisprint. De viktigste årsakene til å delta er interessen for skisprinten og underholdningsverdien. Godt over 60 prosent av respondentene sier seg svært eller ganske enig i samtlige (positive) påstander knyttet til skisprintens betydning for Drammen som reiselivsdestinasjon og bosted. Samtidig sier 30 prosent seg svært eller ganske enig i at skisprinten i Drammen har negative effekter på lokalsamfunnet og miljøet.

I intervjuer kommer det frem at arrangørene i all hovedsak peker på de samme hovedstyrker og -svakheter, men at de vektlegger de ulike aspektene noe forskjellig. Når det kommer til de viktigste styrkene ved arrangementet, trekkes ofte tilgjengeligheten for lokalbefolkningen frem, det lokale engasjementet, arrangørkompetansen og evnen til å utvikle arrangementet. De største svakhetene som pekes på handler om arrangementets økonomiske situasjon, miljø og klima og at deler av næringslivet påvirkes negativt.

Ifølge intervjuobjekter er formålet med skisprinten fra arrangørenes side først og fremst at det skal bidra til at Drammen er en levende og attraktiv by, og til stolthet og identitetsfølelse blant lokalbefolkningen. Intervjuobjektene forteller at da skisprinten ble gjennomført for første gang i 2003 var det et viktig tiltak i en større satsing på omdømmebygging i Drammen. I dag er fortsatt den nasjonale og internasjonale oppmerksomheten en viktig grunn til at arrangementet gjennomføres. Arrangørene ønsker at arrangementet skal «sette byen på kartet» og bidra til flere turister i fremtiden. I 2024 var det 3,7 millioner TV-seere globalt og 250 000 i Norge. Det vises til at omdømmebygging er viktig for å gjøre byen attraktiv for bedrifter, skape bostedsattraktivitet og for at tilreisende ønsker å besøke Drammen som reisemål. Organiseringen gjør også at byen bygger opp arrangørkompetanse som er overførbart til andre sammenhenger. Intervjuobjektene peker også på at arrangementet er positivt for skisporten gjennom å skape engasjement rundt idretten og motivere barn og unge til å satse på idretten.

I de følgende ser vi nærmere på lokalbefolkningens vurdering av skisprinten gjennom deltakelse og holdninger, og deretter på hvordan arrangørene vurderer planleggingen og gjennomføringen av arrangementet.

2.1 Lokalbefolkningens vurdering av skisprinten

For å kunne vurdere betydningen av skisprinten for lokalbefolkningen har Verian på vegne av Menon Economics gjennomført en spørreundersøkelse til et representativt utvalg av Drammens befolkning. Spørreundersøkelsen ble sendt til om lag 9 000 personer i Drammen kommune, hvorav totalt 996 svarte på spørreundersøkelsen. Dette tilsvarer en responsrate på om lag 11 prosent. Svarprosenten er omtrent på forventning for denne typen spørreundersøkelser. Spørreundersøkelsen som ble sendt til Drammens lokalbefolkning finnes i vedlegg 5. I dette kapitlet presenterer vi resultatene fra spørreundersøkelsen.

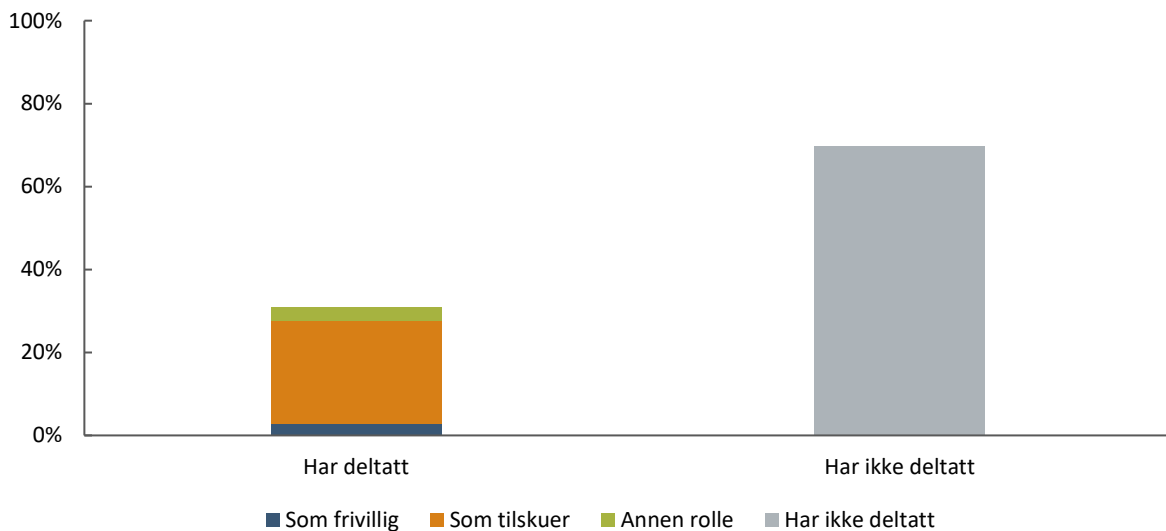
2.1.1 Lokalbefolkningens egen deltakelse på arrangementet

Skisprinten i Drammen har som et av sine mål å skape lokalt engasjement, og være en folkefest for den lokale befolkningen. Den lokale befolkningen kan engasjere seg på ulike måter, både ved egen deltakelse på nærings-

stafetten, som tilskuer eller som frivillig i tilknytning til arrangementet. Det lokale engasjementet rundt skisprinten er med på å beskrive lokalbefolkningens interesse for skisporten, i tillegg til å være en indikasjon på deres holdninger til at arrangementet avholdes i Drammen sentrum.

Figuren under illustrerer at om lag 30 prosent av respondentene i vår undersøkelse har deltatt på årets skisprint i en eller annen form, mens de resterende 70 prosent av respondentene oppgir at de ikke har deltatt.

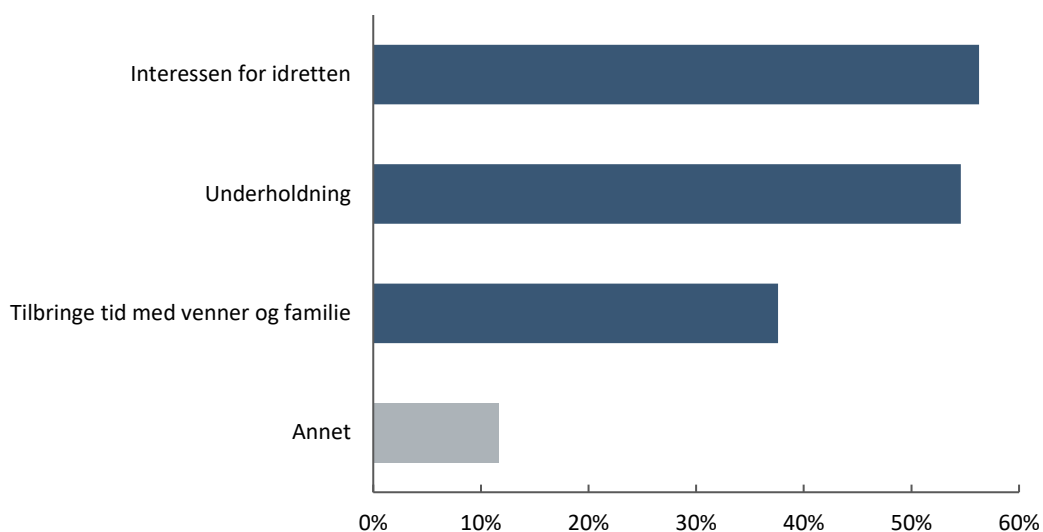
Figur 2-1: Respondentenes svar på spørsmålet «Har du deltatt som tilskuer, frivillig eller i en annen rolle på skisprinten i år?». Kilde: Menon Economics

Av personene som deltok på årets arrangement, oppgir majoriteten at de deltok som tilskuere. Dette inkluderer både personer som følger sprinten fysisk, og som følger med via arrangementets TV-sending. I tillegg oppgir 25 prosent at de deltok som frivillige, og et mindretall at de hadde en annen rolle i forbindelse med arrangementet. Det handler hovedsakelig om deltakelse på arrangementer i regi av det lokale næringslivet.

Vi spurte i undersøkelsen også om hvorfor den enkelte ønsker å være med på skisprinten. Vi finner at nærmere 60 prosent av respondentene som deltar på arrangementet oppgir at interessen for idretten er en sentral driver for deres deltakelse. Skisprintens underholdningsverdi er også en viktig faktor for hvorfor folk ønsker å få med seg arrangementet. Samtidig finner vi at opp mot 40 prosent av respondentene benytter muligheten til å tilbringe tid med familie og venner i forbindelse med arrangementet, og bruker her arrangementet som en relasjonsbyggende arena.

Figur 2-2: Årsak til hvorfor deltakere på skisprinten ønsker å delta. Kilde: Menon Economics

I spørreundersøkelsen var det også mulig å skrive inn en egen årsak for hvorfor respondentene ønsker å delta på skisprinten. Slik figuren over viser, finner vi at rett i overkant av 12 prosent av respondentene oppgir en annen årsak (enn de tre øvrige) til hvorfor de ønsker å delta. Enkelte oppgir det som viktig å støtte opp under lokale utøvere, skiklubben eller selve byen som vert for en internasjonal begivenhet. Mens enkelte beskriver at deres deltakelse bidrar til å sette Drammen på kartet, oppgir andre at deres nysgjerrighet rundt arrangementet i seg selv er en årsak for å få med seg skisprinten, eller å oppleve den stemningen den skaper i sentrum. Kommentarer som «gøy med liv i byen» gjentar seg flere ganger, og reflekterer en allmenn oppfatning om at skisprinten gir en sjelden mulighet til å oppleve dynamikk og liv i bysentrum.

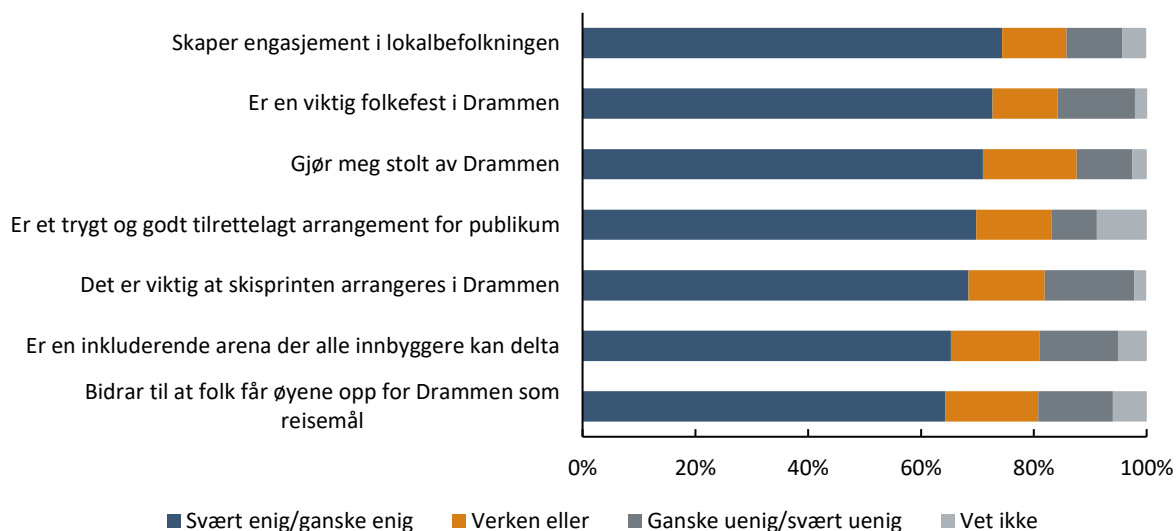
Noen av respondentene oppgir også andre grunner til hvorfor de deltar på skisprinten i Drammen, særlig aspekter tilknyttet samfunnsengasjement og yrkesdeltakelse. Flere beskriver frivillig arbeid gjennom dugnad som årsak for deltakelse, særlig gjennom Konnerud Idrettslag. Flere har også yrkesrelaterte engasjementer, som sikkerhetsarbeid, utesteder, restauranter og kafédrift, i tillegg til arbeid i tilknytning til TV-sendingene, som rigg av scene, lyd, skjermer etc., drevet av lokale personer. Enkelte deltar også i tilknytning til sin rolle i næringslivet, enten ved å representere egen bedrift eller være ute med kunder, og viser arrangementets relevans som møtearena for forretningsutvikling og nettverksbygging i Drammen.

2.1.2 Lokalbefolkningens holdninger til arrangementet

Som vist over oppgir respondenter en rekke ulike grunner til å delta på skisprinten i Drammen. Samtidig som det er bred deltakelse blant lokalbefolkning, har ikke nødvendigvis alle de samme holdningene til arrangementet, både når det gjelder deltakende og ikke-deltakende personer. For å teste den overordnede holdningen til arrangementet spurte vi i vår spørreundersøkelse lokalbefolkningen om hvilke holdninger de har til skisprinten.

Slik figuren under illustrerer, kan godt over 60 prosent av respondentene si seg svært eller ganske enig i samtlige (positive) påstander knyttet til skisprintens betydning for Drammen som reiselivsdestinasjon og bosted. På et overordnet nivå viser resultatene at befolkningen i stor grad opplever skisprinten som et positivt bidrag til lokalsamfunnet.

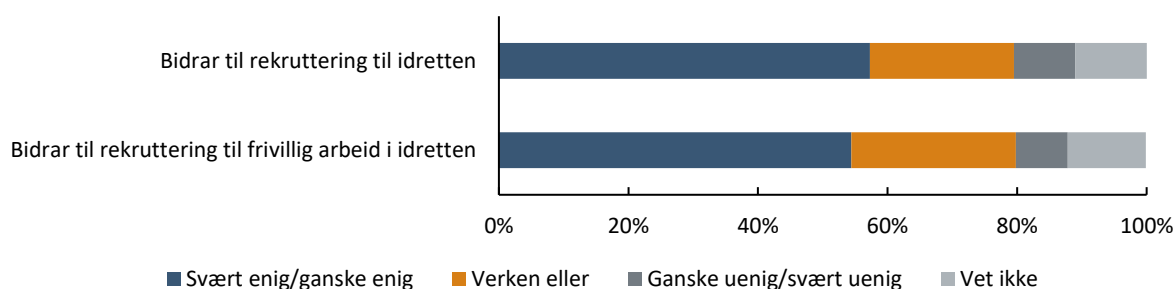
Figur 2-3: Drammens lokalbefolkning sine holdninger til skisprinten som arrangement i Drammen sentrum. Kilde: Menon Economics

Påstandene lokalbefolkningen sier seg mest enige i er knyttet til engasjementet arrangementet skaper, den folkefesten arrangementet gir og at arrangementet skaper stolthet av å være drammenser. Lokalbefolkningen opplever også at arrangementet er trygt og godt tilrettelagt for publikum, samtidig som det oppleves som en inkluderende arena for deltakende innbyggere. Til tross for at over 60 prosent av respondentene mener skisprinten bidrar til at folk får opp øynene for Drammen som reisemål, er denne andelen relativt sett lavere enn for de øvrige påstander.

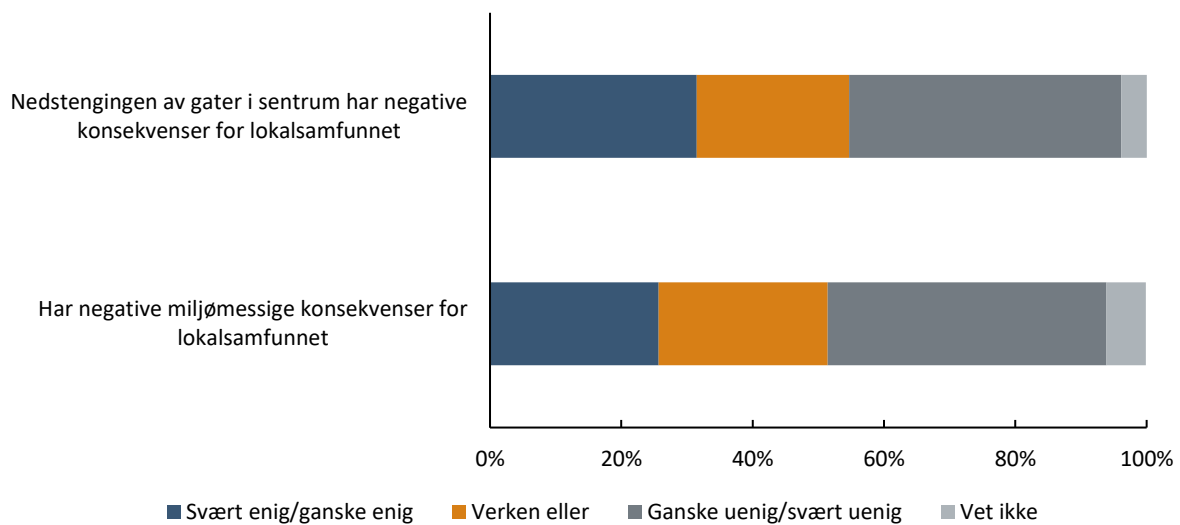
I tillegg til lokalbefolkningens holdninger til skisprinten som arrangement i Drammen sentrum, spurte vi dem om deres holdninger til skisprintens bidrag til rekruttering i Drammen. I den sammenheng finner vi at over halvparten av respondentene mener skisprinten i Drammen er en viktig arena for rekrutteringen til skisporten, samt at den bidrar til rekruttering til frivillig arbeid i idretten. Her kan skisprinten ses på som en viktig arena for å skape engasjement rundt skisport som fritidsaktivitet.

Figur 2-4: Drammens lokalbefolkning sine holdninger til skisprintens bidrag til rekruttering i Drammen. Kilde: Menon Economics

Samtidig som respondentene i stor grad opplever skisprinten som et positivt tiltak for lokalbefolkningen i Drammen, kan nedstengningen av gater i sentrum ha negative konsekvenser for lokalsamfunnet i perioden arrangementet pågår. I tillegg finnes det miljømessige konsekvenser for lokalsamfunnet i form av utslipp, særlig forårsaket i forbindelse med produksjon og transport av snø. Vi spurte i undersøkelsen om folks holdning til disse aspektene ved skisprinten.

Figur 2-5: Drammens lokalbefolkningens vurdering av negative konsekvenser som følge av skisprinten i Drammen sentrum.
Kilde: Menon Economics

Resultatene fra spørreundersøkelsen viser at respondentene er nokså delt når det gjelder deres syn på de negative konsekvensene. Henholdsvis 32 og 26 prosent sier seg svært eller ganske enig i at skisprinten i Drammen har negative effekter på lokalsamfunnet og miljøet. Likevel oppgir om lag 40 prosent av respondentene at de er uenig i at nedstengning av gater i sentrum har negative konsekvenser for lokalsamfunnet. Når det gjelder det miljømessige perspektivet oppgir 43 prosent av respondentene at de er ganske eller svært uenig i at arrangementet har negative miljømessige konsekvenser for lokalsamfunnet. Dette kan ses i sammenheng av arrangørens arbeid med å redusere den miljømessige påkjenningen sentrum får av arrangementet, særlig når det gjelder produksjon og transport av kunstsne.

Respondentene ble til slutt bedt om å ta stilling til i hvor stor grad det er viktig at skisprinten arrangeres i Drammen. 16 prosent svarte at de er ganske eller svært uenig i at det er viktig at skisprinten arrangeres i Drammen. Utover de positive og negative aspektene som spørreundersøkelsen har avdekket, må også svaret ses i lys av at arrangementet har andre ulemper som berører innbyggerne direkte og indirekte. Blant annet blir de indirekte berørt gjennom at kommunen bruker betydelige midler på å finansiere arrangementet.

2.2 Arrangørens vurdering av skisprinten

Vi ser i dette delkapittelet på hvordan organiseringen og gjennomføringen av skisprinten vurderes fra arrangørens perspektiv. Delkapittelet bygger på seks intervjuer med personer som har vært sentrale i organiseringen av skisprinten. Alle medarrangørene er representert i intervjuene.

Skisprinten organiseres av de tre medarrangørene Konnerud Idrettslag, Drammen kommune og Byen Vår Drammen. **Konnerud IL** er offisiell lokal arrangør og har det tekniske ansvaret for gjennomføringen. Konnerud IL bærer også den økonomiske risikoen for arrangementet. **Kommunen** bidrar med en betydelig andel av finansieringen, og med ressurser for å støtte de andre medarrangørene gjennom utlegg og ansattes tid. I tillegg tar kommunen ansvaret for tilrettelegging av ulike former for infrastruktur. **Byen Vår Drammen** er ansvarlig for arenaproduksjon som innebærer kameraproduksjon, speaker, storskjermer og lignende. De er også bindeleddet mellom arrangementet og næringslivet. I tillegg samarbeider medarrangørene med **Norges Skiforbund**, som yter et økonomisk tilskudd og har ansvaret for TV- og markedsavtaler. Norges Skiforbund er også bindeleddet mellom arrangørene og FIS (International Ski and Snowboard Federation). Skisprinten har kun én fulltidsansatt som er

prosjektleder. Arrangementet er derfor i stor grad avhengig av frivillige som mobiliseres gjennom Konnerud IL. I 2024 var det omtrent 700 frivillige som jobbet med arrangementet.

Overordnet peker arrangørene på de samme hovedstyrkene og -svakheterne, men de vektlegger de ulike aspektene noe forskjellig. I det følgende presenterer vi arrangørenes synspunkter på arrangements styrker og svakheter.

2.2.1 Vurdering av arrangementets styrker

Ifølge intervjuobjektene er en av de største styrkene til skisprinten at det er et **arrangement for og med lokalbefolkningen**. Det er et gratis arrangement som tar med skisporten til folket i byen. Skisprinten er dermed mer tilgjengelig enn de fleste andre Worldcup-arrangementer. Dette underbygges av lokalbefolkningens positive holdninger til skisprinten som presentert tidligere. Intervjuobjektene mener at det takket være de mange frivillige som bidrar til gjennomføringen er et tydelig lokalt engasjement rundt skisporten som de mener setter en positiv tone for hele arrangementet. Worldcup Drammen er også den eneste bysprinten i verden som har overlevd over tid. Flere andre byer har prøvd på noe lignende, men alle har endt opp med å kun organisere det en begrenset periode. Flere vurderer at en av grunnen til at Drammen har klart å holde liv i arrangementet over lang tid kan ha sammenheng med størrelsen på byen. Drammen er stor nok til å ha ressursene og kapasitet til å klare å gjennomføre et så stort arrangement på en god måte, men liten nok til at det skaper nok lokalt engasjement og tiltrekker lokalbefolkningen som frivillige og tilskuere. Arrangementet og arrangørene har også et godt rykte i det norske og internasjonale skiforbundet ifølge intervjuobjektene.

Arrangørene er samstemte i at **samarbeidet fungerer godt og at ansvarsområdene er tydelig avgrenset**. De har mye erfaring og kompetanse som de mener gjør at organiseringen og gjennomføringen går smidig. Arrangørene har også utviklet skisprinten over tid, blant annet ved å legge til barneskirenn og næringsstafett, samt ved å eksperimentere med størrelsen på tribune. Dette pekes også på som en suksessfaktor for at skisprinten har kunnet fortsette over så mange år. I tillegg mener arrangørene at det er et godt samarbeid med politiet og at det generelt er lite bråk fra tilskuere.

2.2.2 Vurdering av arrangementets svakheter

Informantene peker på to hovedsvakheter for skisprinten. **Den første svakheten er arrangementets økonomiske situasjon.** Arrangementet går i underskudd hvert år og markedsinntektene er ikke i nærheten av å dekke utgiftene. Praksisen har vært at arrangements underskudd dekkes av kommunen. Utgiftssiden av et Worldcup-renn består av to komponenter. Den ene er FIS-belagte kostnader som er faste og som følger et spesifikt regelverk. Den andre komponenten er de renntekniske kostnadene for å gjennomføre arrangementet. Sistnevnte er omtrent dobbelt så dyrt i en by sammenlignet med en stadion der tilnærmet alt er på plass fra før. For å arrangere en bysprint må arenaen bygges opp fra ingenting. Det innebærer opp- og nedrigg av tribuner/telt, smøreboder, løyper med mer. Den store kostnaden i Worldcup Drammens tilfelle er å transportere snø frem og tilbake til løypen. Ettersom FIS-kostnadene er faste er det kun de renntekniske kostnadene som kan reduseres for å forbedre lønnsomheten. Ifølge arrangørene er det begrenset hvor mye disse kan reduseres. Intervjuobjektene mener at den eneste løsningen er å øke tilskudd fra enten kommunen, fylkeskommunen eller eventuelle stiftelser. Den økonomiske byrden kan bli såpass stor for kommunen at det kan bli krevende å fortsette å prioritere finansieringen av arrangementet.

Det er noe forskjell blant informanter i hvor mye vekt de legger på de kortsiktige økonomiske effektene. Noen av arrangørene mener at den største gevinsten er den langsiktige økonomiske effekten av at Drammen er attraktiv for innbyggere og bedrifter.

Den andre store svakheten er, ifølge intervjuobjektene, miljø og klima. Det er store utslipp forbundet med å kjøre snø fra Konnerud stadion til sentrum, for så å frakte det til et avfallsdeponi når skisprinten er ferdig. Selv om arrangørene har klart å redusere snømengden er dette fortsatt en stor utslippskilde. I tillegg kommer utslippene knyttet til opp- og nedrigg av all infrastruktur. Intervjuobjektene mener det er begrensede muligheter for å redusere utslippene ytterligere. De sier at dette potensielt kan bli et omdømmeproblem hvis bærekraftsaspektet får økende fokus i media og befolkningen i takt med at alle næringer og kommuner skal omstille seg for å møte 2030- og senere 2050-målene for klimaomstilling. Denne utviklingen vil trolig også reflekteres i at befolkningens holdninger utvikler seg i retning av større krav til bærekraft. Vi så i befolkningsundersøkelsen at det i dag er en del som synes dette er problematisk allerede.

Muligheter for å få mer ut av skisprinten

For å forbedre de to største svakhetene, nemlig økonomi og klimapåvirkning har det blitt diskutert hvordan man kan høste flere gevinster fra arrangementet gjennom å utvide arrangementsperioden. Det er allerede gjennomført et forprosjekt på det som kalles en vinterfestival. Tanken er å gjenbruke snøen til andre aktiviteter og å i større grad trekke inn kultur. Dette vil kunne bidra med å få «mer for samme innsats» målt i aktivitet og økonomi for en gitt miljøpåvirkning. Muligheten for å arrangere et Worldcup-renn til har også blitt diskutert. Nedsiden med å utvide arrangementet er ifølge en av intervjuobjektene at det kan forsterke noen av de negative effektene som finnes i dag, selv om andre positive effekter blir forsterket. Det vil føre til en lengre periode med stenging av sentrum som vil gjøre situasjonen enda mer krevende for de delene av næringslivet som blir negativt berørt av skisprinten i dag. Det vil også føre til noe mer utslipp og pengebruk fordi det trengs mer tilrettelegging, blant annet transport for å flytte snøen. Informantene har noe ulike oppfatninger om hvor positivt et slikt arrangement vil være og hvor praktisk gjennomførbart det er.

I tillegg til de to store svakhetene nevnt ovenfor mener intervjuobjektene at **tilgjengelighet for lokalbefolkningen og for det lokale næringslivet er et problem.**⁷ Som neste kapittel går dypere inn i blir deler av næringslivet negativt berørt, og det gjelder særlig handelsnæringen. Tilgjengeligheten i sentrum er redusert ti dager i forveien av arrangementet, i tillegg til de tre arrangementsdagene. Intervjuobjektene mener at handelsnæringen per i dag ikke klarer å koble seg på arrangementet og at dette skaper misnøye. Denne situasjonen er særlig uheldig fordi mange av handelsbedriftene er lokalisert så tett opptil arrangementet. Et stort volum av mennesker går dermed forbi butikkene, men relativt få stopper innom. Arrangørene mener det ikke er en enkel løsning på denne utfordringen, men at det er viktig at næringslivet må samarbeide tettere med arrangørene for å finne forretningsmuligheter som tiltrekker tilskuerne. En mulighet er at bedriftene tilbyr skreddersydde produkter (varer og tjenester) i forbindelse med skisprinten og klarer å skape synergier med arrangementet. En annen mulighet er at bedriftene kommer tettere på arrangementet og tilskuerne ved å sette ut boder som gjør produktene mer tilgjengelige. En tredje mulighet er å skape en opplevelse eller aktivitet rundt bedriftene eller i handlegaten som tiltrekker tilskuerne.

---

⁷ Tilgjengeligheten til sentrum vil derimot bli noe bedre når bybroen er ferdig utbygd i 2025.

3 Skisprintens betydning for det lokale næringslivet

Kapittelet består av to delanalyser. Den første analysen beregner ringvirkninger av tilreisendes forbruk. Vi finner at det totalt var nesten 19 000 personer i sentrum under tirsdagen for Worldcuprennet i 2024. Vi estimerer at det var mellom 1 930 og 5 940 besøk fra tilreisende under arrangementsdagene, i tillegg til lokal- og regionalbefolkningen som utgjorde de fleste av tilskuerne. De tilreisende hadde et forbruk på mellom 3,4 og 6,9 millioner kroner som legger grunnlaget for ringvirkninger i form av verdiskaping på mellom 2,6 og 5,2 millioner kroner. Vi finner videre at arrangørens innkjøp av varer og tjenester i forbindelse med arrangementet legger grunnlaget for 6,4 millioner kroner i verdiskaping. Den andre analysen undersøker økonomiske effekter på næringslivet. Analysen viser at omsetningen i næringslivet var på omtrent samme nivå under arrangementsdagene som til vanlig. Enkelte bransjer som servering og dagligvare hadde mer omsetning enn til vanlig, mens klær/tilbehør og transport/kjøretøy ble negativt berørt. Vi finner samtidig ikke at kjøpesentrene har mer omsetning under arrangementsdagene enn til vanlig.

I dette kapittelet vurderes skisprintens betydning for næringslivet gjennom to perspektiver. Det første perspektivet tar for seg de økonomiske effektene av de tilreisende som kommer til Drammen for å være en del av arrangementet, samt arrangørens forbruk. Resultatene fra den type analyse vil nødvendigvis vise en positiv økonomisk impuls fordi de tilreisende og arrangørene har forbruk som legges igjen i lokale bedrifter. Selv om enkelte bransjer eller bedrifter nyter godt av de tilreisende, kan det samtidig hende at andre opplever mindre aktivitet som følge av skisprinten. Det andre perspektivet undersøker derfor hvordan næringslivet som helhet blir påvirket. Dette gjøres ved hjelp av data på korttransaksjoner.

3.1 Om metodikken

Ringvirkningsanalysen av de tilreisendes forbruk bygger på to sentrale typer informasjon. Det ene er hvor mange tilreisende som deltar på arrangementet og det andre er hvor mye deres gjennomsnittlige forbruk er på. Skisprinten i Drammen er et gratis arrangement og det er derfor ingen optelling av antall tilskuere gjennom billettsalg eller lignende.⁸ Det har videre ikke vært mulig å identifisere andre som har utarbeidet et pålitelig estimat av tilskuerantallet. For å vurdere den økonomiske effekten av de tilreisende har vi i stedet tatt utgangspunkt i mobilitetsdata som viser hvor mange mennesker som oppholdt seg i Drammen sentrum under skisprinten, i tillegg til dagene før og etter. Opptellingen er basert på registrerte mobilabonnement fra Telia og ekstrapolert for å estimere det totale antallet mennesker som er der (dette gjelder derfor ikke kun Telia-kunder). Denne statistikken er innhentet av Mendo Group, som sammenstiller mobilitetsdata basert på Telia-kunders bruksmønstre.

Selv om det er høy presisjon knyttet til selve dataene, har vi ikke informasjon på personnivå som gjør at vi kan vurdere om hver enkelt har vært en del av arrangementet eller vært i byen av andre årsaker. Det betyr at det er stor usikkerhet i hvor mange mennesker som faktisk deltok på arrangementet. Derfor har vi valgt to ulike metoder for å belyse det. Den ene metoden ser på hvor mange tilreisende totalt som oppholdt seg i Drammen sentrum under arrangementsdagene. Dette estimatet vil overvurdere antallet personer som er med på arrangementet fordi det sannsynligvis er mennesker som er der for andre formål. Denne metoden representerer derfor en øvre grense for de økonomiske effektene av de tilreisendes forbruk. Den andre metoden ser på differansen mellom antall menneskene som var i sentrum under arrangementsdagene og hvor mange mennesker

---

⁸ Det selges VIP-billetter til tribunene, men dette utgjør et relativt lavt antall av de samlede tilskuerne.

som er der på en «normaldag»⁹. Dette anslaget vil trolig underestimere antallet tilreisende som deltok på arrangementet. Det reelle antallet personer som var med på skisprinten ligger derfor mellom de to anslagene.

Det er flere feilkilder som kan bidra til å underestimere antall tilreisende dersom man ser på differansen fra en normaldag. For det første kan skisprinten ha en «avvisningseffekt» på personer som vanligvis oppholder seg i Drammen sentrum. Det kan for eksempel hende at konferanser eller større møter ikke blir avholdt på grunn av skisprinten, enten fordi det er forstyrrende eller på grunn av mangel på kapasitet. Drammen har vanligvis mange pendlere, og det er særlig mye yrkesaktivitet i midtuken. Hvordan pendlerne reagerer på skisprinten har betydning for anslagene og er en kilde til usikkerhet. En annen mulighet er at det lokale næringslivet utsetter vanlige jobbaktiviteter, fordi de er med på skisprinten selv. Det kan også hende at lokalbefolkningen holder seg borte fordi det praktisk er vanskelig å få tilgang til butikkene i sentrum, både til fots, med bil og gjennom kollektivtrafikk. En annen feilkilde er at personer som vanligvis bor eller jobber i sentrum deltar på skisprinten, i en kortere eller lengre periode, enten som tilskuer, deltaker/frivillig eller har arbeid i forbindelse med arrangementet. Det kan for eksempel gjelde skoleklasser eller personer som jobber i sentrum som tar fri en time for å se på Worldcup-rennet. Hvis det er tilfellet, vil også dette føre til en underestimering av antallet deltakere. Samlet peker feilkildene i retning av at anslaget underestimerer antallet personer som er med på skisprinten.

I samråd med oppdragsgiver er den økonomiske analysen av de tilreisende avgrenset til personer som er bosatt i andre kommuner enn Drammen. Det betyr at lokalbefolkningens forbruk i forbindelse med arrangementet ikke er inkludert selv om de deltar. Årsaken til det er at det er krevende å sannsynliggjøre hvor mye mer penger lokalbefolkningen legger igjen i lokaløkonomien på grunn av arrangementet, sammenlignet med en teoretisk situasjon der skisprinten ikke ville blitt gjennomført.¹⁰ Det er derfor standard praksis i denne typen analyser å utelate lokalbefolkningen fra tallene.

---

⁹ Vi kjenner ikke til at det har blitt avholdt større arrangementer i ukene før eller etter skisprinten som gjør at denne referanseperioden ikke er representativ.

¹⁰ Spørsmålet man må stille seg er hva den alternative anvendelsen er av lokalbefolkningens forbruk på arrangementet. Hvis svaret er at de heller ville brukt de samme pengene på andre deler av næringslivet i Drammen, vil ikke arrangementet utløse noe ekstra forbruk. I så fall vil det ikke være en økonomisk effekt som kan tilskrives arrangementet. Hvis svaret er at lokalbefolkningen i stedet ville reist ut av kommunen for å bruke penger andre steder, vil hele forbruket som de legger igjen på arrangementet være en økonomisk effekt i Drammen som er utløst av arrangementet. Vi har ikke grunnlag for å vurdere hvor mye forbruk som er utløst av arrangementet.

Kort om Menons ringvirkningsmodell

Tilreisendes kjøp av varer og tjenester har effekter på etterspørselen hos en rekke bedrifter i ulike næringer. I første omgang vil en næringsaktør etterspørre varer og tjenester fra sine leverandører. De tilreisendes handel vil altså medføre økt aktivitet hos både butikken/restauranten og deres leverandører. Økt produksjon hos underleverandørene vil igjen inducere økt produksjon hos deres leverandører igjen, lenger ned i verdikjeden. Dette legger også grunnlag for verdiskaping og sysselsetting. Det er dette vi kaller ringvirkningseffekter.

De økonomiske effektene som finner sted hos aktørene de tilreisende har sitt forbruk hos, omtales som *direkte effekter*, mens de økonomiske effektene som finner sted hos disse aktørenes underleverandører omtales som *indirekte ringvirkningseffekter*.

For hver bedrift i hele verdikjeden kan vi dele opp omsetningen i fire ulike kategorier: norske varekjøp, utenlandske varekjøp, driftsresultat og lønnskostnader. Summen av de to sistnevnte kalles verdiskaping, mens norske varekjøp danner omsetning for bedriftene i neste ledd av verdikjeden.

Resultatet av analysen av de tilreisende og arrangørenes forbruk vil alltid være en positiv økonomisk effekt. Det er fordi de har forbruk som havner i lokale bedrifter. Den sier derimot ikke noe om det er andre bedrifter som rammes negativt av skisprinten. **Derfor har vi gjennomført en annen analyse som undersøker den økonomiske effekten av arrangementet på hele næringslivet.** Dette er altså en annen måte å undersøke de økonomiske effektene av arrangementet på. Analysen gjøres gjennom å sammenligne transaksjoner som er gjennomført i løpet av arrangementsdagene med forbruket som vanligvis finner sted når det ikke er skisprint. Utfordringene med denne analysen er for det første at mennesker kan forskyve innkjøpene deres til andre dager i forkant eller etterkant av skisprinten. Det klarer vi i så fall ikke å fange opp. En annen utfordring er at dataene ikke fanger opp alt forbruk. Det inkluderer kun transaksjonsdata gjennom BankAxept, men ikke faktura eller kontanter.

3.2 Økonomiske effekter av forbruket til de tilreisende og arrangørene

Som beskrevet i forrige delkapittel er fokuset for denne analysen de økonomiske effektene knyttet til de tilreisende. I analysen vil vi skille på regionale tilreisende, nasjonale tilreisende og utøvere/støtteapparat.¹¹ Vi analyserer effekten av hele skisprintperioden, fra søndag til tirsdag. Vi har likevel et spesielt fokus på tirsdagen da Worldcup Drammen gjennomføres. Vi analyserer i tillegg de økonomiske effektene av arrangørenes forbruk.

Den økonomiske analysen av de tilreisende bygger på to typer informasjon: hvor mange tilreisende som vi beregner effekter av, og hvor stort forbruket deres var i gjennomsnitt. I det følgende beskriver vi hvordan vi har vurdert disse to aspektene.

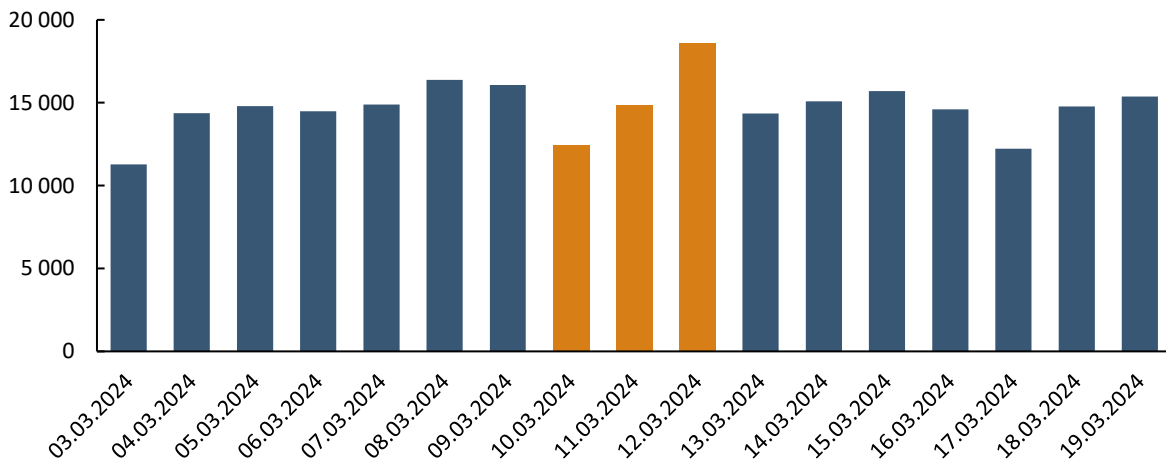
---

¹¹ Lokale defineres som personer bosatt i Drammen kommune. Regionale defineres som personer bosatt i øvrige kommuner i Buskerud, Telemark, Vestfold, Oslo og Akershus. Nasjonale defineres som alle andre kommuner.

3.2.1 Antall tilreisende til Drammen

Figuren under viser totalt antall personer som oppholdt seg i Drammen sentrum per dag fra 3. mars 2024 til 19. mars 2024. For mars måned varierte antall personer i sentrum fra om lag 11 000 til om lag 18 500 personer. I gjennomsnitt var det daglig 14 700 personer i sentrum av Drammen. På tirsdag 12. mars, dagen for Worldcup Drammen, var det nesten 19 000 personer i sentrum. Dagen for Worldcup Drammen var dermed dagen der flest personer var i sentrum i den perioden vi har data for.

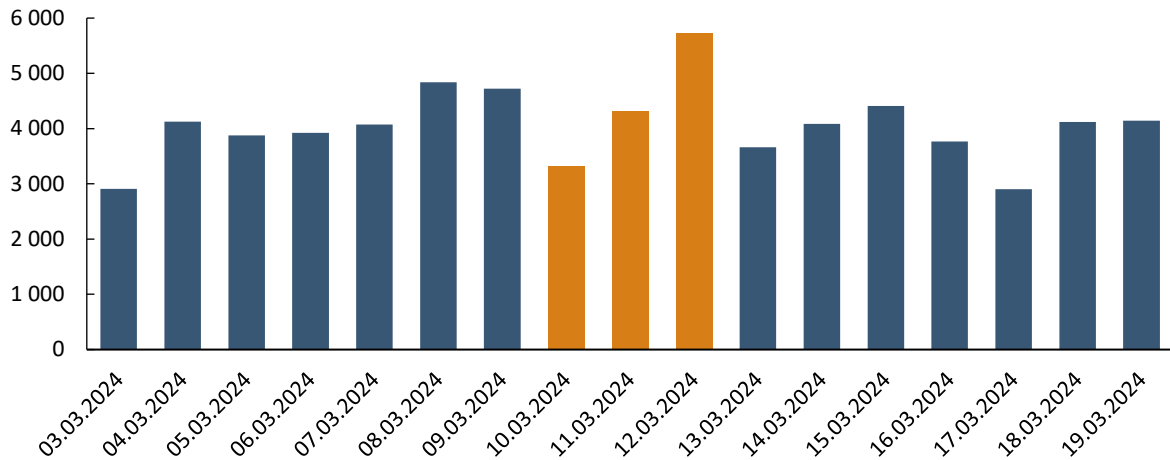
Figur 3-1: Antall personer i Drammen sentrum¹² i perioden fra og med 3. mars 2024 til og med 19. mars 2024. Oransje søyler indikerer dagene skisprinten ble arrangert i 2024. Kilde: Mendo, bearbeidet av Menon Economics

Som vi ser av figuren under, var det gjennom samme perioden en rekke personer i Drammen sentrum som ikke har sin bostedsadresse i Drammen kommune. Figuren viser at det i den gjeldende perioden (utenom skisprintdagene) varierte mellom 2 900 personer og rett i overkant av 4 800 personer. Drammen tar vanligvis imot en god del yrkesreisende i forbindelse med konferanser og andre jobberelaterte aktiviteter. Samtidig som det totalt sett var flest personer i sentrum samme dag som Worldcup Drammen ble arrangert, var det også flest tilreisende personer i Drammen denne dagen. Totalt var det om lag 5 740 tilreisende personer i Drammen sentrum den dagen.

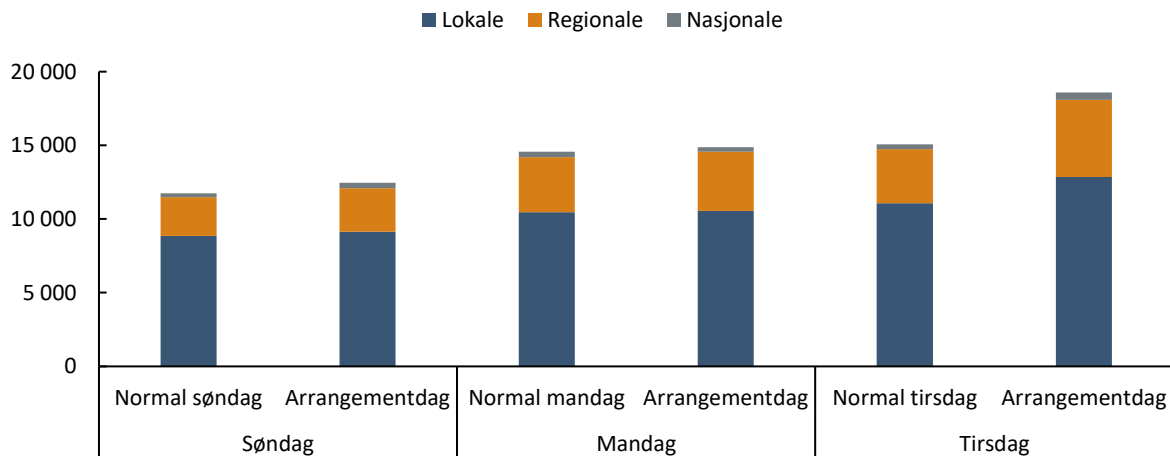
¹² Se avgrensingen av Drammen sentrum i Vedlegg 1.

Figur 3-2: Antall personer i Drammen sentrum i perioden fra og med 3. mars 2024 til og med 19. mars 2024, med bostedsadresse utenfor Drammen kommune. Oransje søyler indikerer dagene skisprinten ble arrangert i 2024. Kilde: Mendo, bearbeidet av Menon Economics

Figuren under sammenligner antall mennesker som oppholdt seg i Drammen sentrum under hver av arrangementsdagene, samt en «normal» dag. I denne sammenhengen definerer vi en normaldag som gjennomsnittet av antall personer i Drammen sentrum på tilsvarende dager uken før arrangementet, og uken etter arrangementet, altså datoene 3.-5. mars og 17.-19. mars. Figuren viser at det ikke er store forskjeller mellom antall personer på søndag og mandag, mens det på tirsdag er en forskjell på omtrent om lag 3 510 personer totalt.

Figur 3-3: Totalt antall personer i Drammen sentrum under arrangementsdagene, sammenlignet med en gjennomsnittlig søndag, mandag og tirsdag. Kilde: Mendo, bearbeidet av Menon

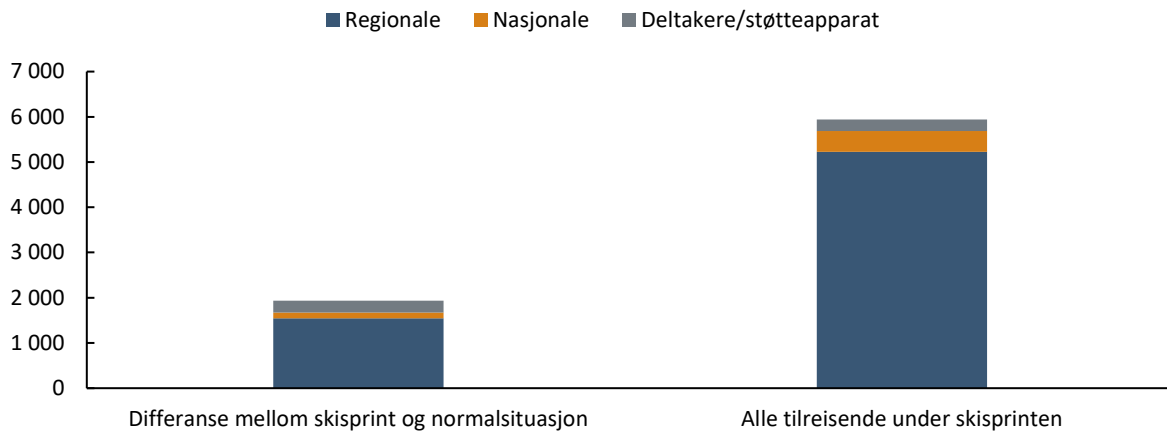

Figuren under presenterer antallet personer i de to ulike tilnærmingene vi bruker for å beregne effekter av deltakeres forbruk. «Differanse mellom skisprint og normalsituasjon» viser til differansen mellom antallet som var til stede under arrangementet og antallet som vanligvis er der i en normalsituasjon. Til sammen er det omtrent 1 930 flere persondager¹³ fra tilreisende over de tre dagene enn i en normal periode. I tillegg var det

¹³ Dersom én og samme person er i Drammen sentrum både mandag og tirsdag, kan dette beskrives som to persondager.

omtrent 1 780 flere lokale enn til vanlig. «Alle tilreisende under skisprinten» viser det totale antallet som var til stede i Drammen sentrum under arrangementsdagene. Totalt er det registrert 5 940 tilreisende og 12 850 lokale.

Figur 3-4: Antall lokale og tilreisende persondøgn i Drammen sentrum under skisprinten, både søndag, mandag og tirsdag i 2024. Kilde: Mendo og arrangørene, bearbeidet av Menon Economics

I tillegg til å beregne differansen mellom skisprint og normalsituasjon gjennom mobilitetsdata har vi også undersøkt endringer i togreisende for dagene under skisprinten. Når vi ser på endringene mellom hver enkelt dag under skisprinten og samme dag uken før finner vi at det på tirsdagen for Worldcup var 83 flere avstigninger i Drammen. Mandagen da næringsstafetten ble avholdt hadde derimot 200 færre avstigninger enn vanlig. Disse resultatene må tolkes forsiktig ettersom datagrunnlaget er tynt og tilfeldige variasjoner kan derfor slå ut på estimatene, men gir likevel en indikasjon på at det ikke var en voldsom økning i trafikk til Drammen under skisprinten. For mer informasjon om togtrafikken, se figurer i vedlegg 2.

For begge tilnærmingene kommer omtrent 80 prosent av de tilreisende fra regionen. Kun noen få hundre personer kommer fra andre steder i landet. Som en kvalitetssjekk av resultatene har vi intervjuet flere lokale næringsaktører. Vi har blant annet snakket med et hotell i sentrum av Drammen der intervjuobjektet ikke har inntrykk av at det er mange personer som overnatter i Drammen for å delta på skisprinten, utover utøvere og støtteapparat. Hotellene har heller ikke mye kapasitet ettersom tirsdager vanligvis er en av de travleste dagene på grunn av mye yrkestrafikk. Dersom vi antar at en betydelig andel av mennesker som skal delta som tilskuere på skisprinten ikke bor i Drammen eller nærregionen, støtter dette derfor opp under inntrykket av at det hovedsakelig er lokal- og regionalbefolkning som deltar på skisprinten.

Ifølge arrangørene er omtrent 260 personer nasjonale eller internasjonale deltakere eller tilhørende støtteapparat. Basert på estimater fra arrangørene har vi lagt til grunn at utøverne og støtteapparatet overnatter i Drammen 2-3 dager. Dette tilsvarer derfor om lag 650 gjestedøgn/persondager. Dette antallet er likt i begge tilnærmingene. I mobilitetsstatistikken fanger vi ikke opp data for utenlandske personer. Vi har derfor lagt til antallet persondøgn til mobilitetsstatistikken fra utenlandske utøvere og støtteapparat. Vi har ikke informasjon om hvor norske utøvere og personer i støtteapparatene har sitt oppholdssted. Det er derfor mulig at enkelte av disse allerede blir fanget opp både som lokal, regional eller nasjonal i mobilitetsstatistikken. For å unngå en mulig dobbelttelling teller vi alle norske deltakere og norsk støtteapparat som nasjonale personer og trekker dette fra antallet i mobilitetsstatistikken.

3.2.2 De tilreisendes forbruk

I dette delkapittelet vil vi beregne forbruket til de tilreisende. I disse beregningene legger vi til grunn ulikt forbruk for regionale tilskuere, nasjonale tilskuere og utøvere/støtteapparat. Ettersom de regionale tilskuerne bor såpass nærme Drammen og det er et godt utbygd kollektivtilbud gjennom buss og tog, antar vi at alle disse reiser frem og tilbake på samme dag. For hver måling av en nasjonalt tilreisende antar vi derimot at de er nødt til å overnatte én natt.¹⁴ Det gjennomsnittlige forbruket er basert på Innovasjon Norges Turistundersøkelser¹⁵ og erfaringstall fra lignende arrangementer.¹⁶

Tabellen under oppsummerer hvilke forbrukstall vi legger til grunn for tilreisende tilskuere og deltakere/støtteapparat i beregningen av deres samlede forbruk i forbindelse med skisprinten i Drammen. Forbruket fordeler seg på overnatting, servering, opplevelser, transport og vare- og tjenestekjøp.

Tabell 3-1: Oversikt over beregningsgrunnlag for regionale, nasjonale tilreisende tilskuere, samt deltakere og støtteapparat utløst av skisprinten. Forbruket er oppgitt i kroner per gjestedøgn. Kilde: Menon Economics

	Regionale tilskuere	Nasjonale tilskuere	Norske utøvere/støtteapparat	Utenlandske utøvere/støtteapparat
Overnatting	0	1 093	1 470	1 530
Servering	265	340	274	335
Opplevelser	0	0	7	18
Transport	116	116	564	260
Varehandel	100/400 ¹⁷	400	245	149
Differanse i antall personer mellom skisprinten og normalsituasjon ¹⁸	2 160	130	130	518
Alle tilreisende til Drammen ¹⁹	5 840	460	130	518

Totalt sett beregner vi at differansen i tilreisende og utøvere/støtteapparat førte til et samlet forbruk i Drammen på 3,4 millioner kroner. Inkluderer vi alle tilreisende i Drammen kommune under Worldcup-arrangementet finner vi et samlet forbruk på 6,9 millioner kroner i 2024.

¹⁴ Det er viktig å notere seg at dersom en person blir i Drammen flere dager (eksempelvis søndag til tirsdag) vil det måles tre ganger i vårt datagrunnlag. På den måten fanger vi også opp om folk overnatter mer enn en natt.

¹⁵ Innovasjon Norges turistundersøkelse (2019). Tilgjengelig [her](#).

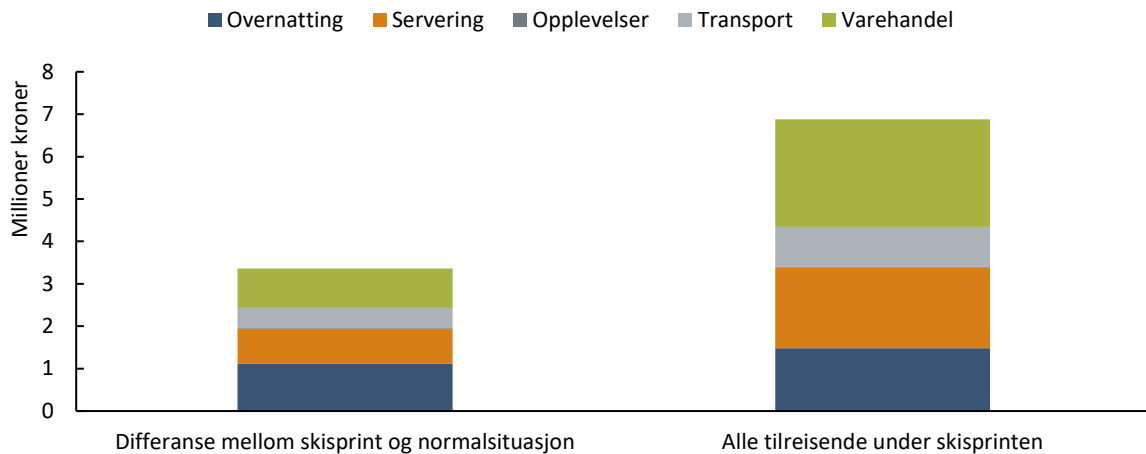
¹⁶ Vi har kartlagt forbruket på Sykkel-VM i Bergen (2017), Tall Ships Races i Fredrikstad (2019) og Håndball-EM i Trondheim (2020).

¹⁷ Vi legger til grunn at regionale tilreisende har et lavere forbruk på søndagens arrangementer enn de øvrige arrangementsdagene. Dette skyldes hovedsakelig flere stengte utsalgssteder denne dagen.

¹⁸ Tallene er oppgitt i antall persondager (antall unike personer ganget med antall dager).

¹⁹ Differanse mellom skisprinten og normalsituasjon søndag og mandag, samt alle tilreisende i Drammen på Worldcup-dagen. Tallene er oppgitt i antall persondager.

Figur 3-5: Estimert forbruk fra de tilreisende under skisprintarrangementet i 2024 for de to tilnærmingene. Kilde: Menon Economics

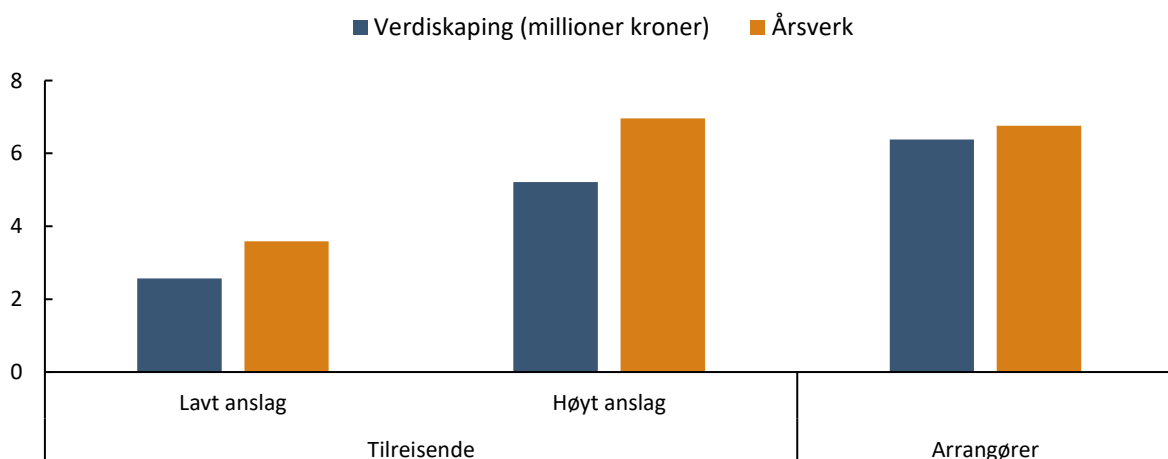

3.2.3 Ringvirkningseffekter

Vi presenterer her ringvirkningseffekter som følger av tilreisendes og arrangørens forbruk i Drammen under skisprintarrangementet. Som tidligere beskrevet ser vi på tilreisende til Drammen fra to ulike vinkler. Den første ser på differansen i tilreisende mellom skisprinten og en normalsituasjon, mens den andre inkluderer alle tilreisende under skisprinten. For enkelhets skyld omtaler vi disse som et *lavt* og *høyt* anslag på tilreisende. Vi finner det sannsynlig at de faktiske effektene finner sted mellom disse anslagene.

Figuren under oppsummerer verdiskapings- og sysselsettingseffektene som følger av tilreisendes og arrangørens forbruk under skisprinten i Drammen.

Figur 3-6: Verdiskapings- og sysselsettingseffekter som følge av tilreisendes og arrangørens forbruk i Drammen under skisprinten. Kilde: Menon Economics

Vi beregner at forbruket knyttet til tilreisende under skisprinten i Drammen la grunnlag for mellom **2,6 og 5,2 millioner kroner** i samlet verdiskaping, og mellom **4 og 7 årsverk**. Arrangørens forbruk forbundet med skisprinten beregner vi at la grunnlag for **6,4 millioner kroner** i verdiskaping og **7 årsverk**. Samlet sett innebærer

dette totale verdiskapingseffekter mellom **9,0 og 11,6 millioner kroner** og **10 og 14 årsverk**. De tilreisende vil her stå for henholdsvis 30 prosent og 44 prosent av verdiskapingen og henholdsvis 40 og 50 prosent av sysselsettings-effektene i det lave og høye anslaget.

Som tidligere nevnt har det vært gjennomført tilsvarende analyser av andre sportsarrangementer i Norge. Menon har tidligere funnet at verdiskapingseffektene som følger av sykkel-VM i Bergen i 2017 bidro med totalt 60 millioner kroner. Videre viste PWC at Tall Ships Races i Fredrikstad i 2023 bidro til 845 millioner kroner i totale verdiskapingseffekter. Disse arrangementene skiller seg fra skisprinten i Drammen ved at de er engangsarrangementer som naturlig får mer oppmerksomhet og oppmøte enn skisprinten som gjennomføres årlig over en lang periode. Det kan også være forskjeller i metode som gjør at resultatene ikke er helt sammenlignbare.

Verdiskapings- og sysselsettingseffektene kan deles inn i direkte og indirekte effekter. Som beskrevet tidligere defineres de direkte effektene som stedene de tilreisende og arrangørene har sitt forbruk hos, mens de indirekte effektene er knyttet til disse aktørene sitt forbruk i verdikjeden, da gjerne i andre kommuner. Vi beregner direkte verdiskapingseffekter å være mellom 4,8 og 6,4 millioner kroner som tilfaller Drammen. Vi beregner direkte sysselsettingseffekter å være mellom 7 og 9 årsverk. Resterende verdiskapings- og sysselsettingseffekter er knyttet til aktiviteter i aktørenes verdikjede. Vi beregner at om lag 95 prosent av de indirekte verdiskapings- og sysselsettingseffektene tilfaller aktører utenfor Drammen.

For mer informasjon om verdiskapings- og sysselsettingseffektene, se vedlegg 5.

3.3 Analyse av effekter for næringslivet under skisprinten

I analysen av den økonomiske effekten på hele næringslivet prøver vi å svare på hvorvidt næringslivet som helhet har høyere eller lavere forbruk i forbindelse med skisprinten enn hva man ville forventet i en normalsituasjon. I tillegg til å se på totaleffekten på tvers av årene 2019, 2023 og 2024 bryter vi også ned resultatene på hvert år for å se om det har vært en endring over tid. I tillegg ser vi hvordan hver av bransjene blir påvirket. Analysen bygger på daglige transaksjonsdata fra Mendo fra januar 2019 til mars 2024. Transaksjonsdataene inkluderer kortbetalinger gjennom BankAxept, men ikke faktura som av og til benyttes av restauranter når de tar imot større grupper. Ifølge intervjuobjekter er det derfor grunn til å tro at forbruket er høyere, først og fremst innen serveringsbransjen. I tillegg til å analysere transaksjonsdata har vi også intervjuet seks aktører fra næringslivet. I utvelgelsen av bedrifter er det lagt vekt på at de skal representere ulike bransjer og ulike distanser fra skisprinten.

I den oransje linjen i figuren under presenterer vi utviklingen i det gjennomsnittlige forbruket i hele næringslivet i perioden rundt skisprinten på tvers av 2019, 2023 og 2024.²⁰ X-aksen i grafen krever en forklaring: 0 viser til tirsdagen Worldcup-rennet ble avholdt, 1 er onsdagen etter, -1 er mandagen før og så videre. Arrangementsdagene går altså fra -2 (søndagen for barneskirenn) til 0 (Worldcup Drammen). Den blå linjen viser det samme forbruket i andre sammenlignbare uker.²¹ Forskjellen mellom disse linjene er effekten i forbruket.

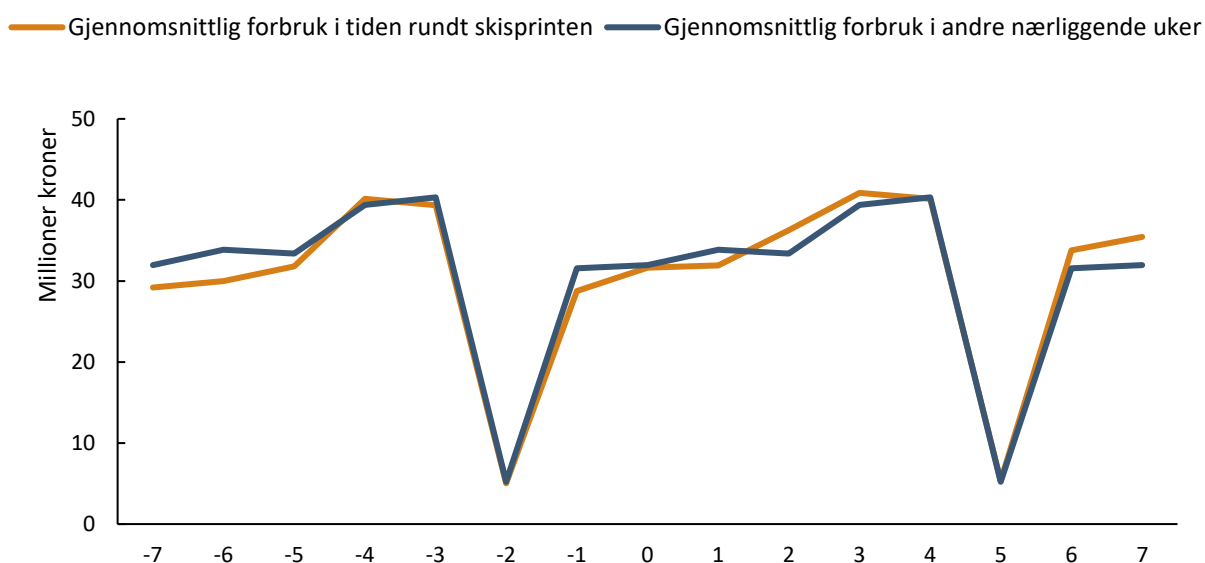
²⁰ Vi har valgt å ikke inkludere 2020, 2021 og 2022 i tallene. Hovedårsaken til dette er at for årene 2019, 2023 og 2024 ble Worldcup-rennet gjennomført på en tirsdag, mens i 2022 ble det gjennomført på en torsdag. Forbruksdataene vi har fått innsyn i viser betydelige variasjoner per uke, som ville skapt forstyrrelser når vi sammenligner årene på tvers. Vi er derfor avhengig av at arrangementet finner sted på samme dag. Til tross for at arrangementet i 2020 ble gjennomført før nedstengning av Norge som følge av COVID-19 pandemien, vil vårt sammenligningsgrunnlag i ukene etter arrangementet bli påvirket av dette. I 2021 ble arrangementet i Drammen avlyst.

²¹ Vi benytter gjennomsnittlig forbruk per ukedag i løpet av året (til og med mars for 2024) som utgangspunkt for å beregne et normalforbruk per ukedag. Vi har utelukket typiske utfartsdager, høytider og røde dager. Dette for å illustrere et normalt forbruk for ukedagene.

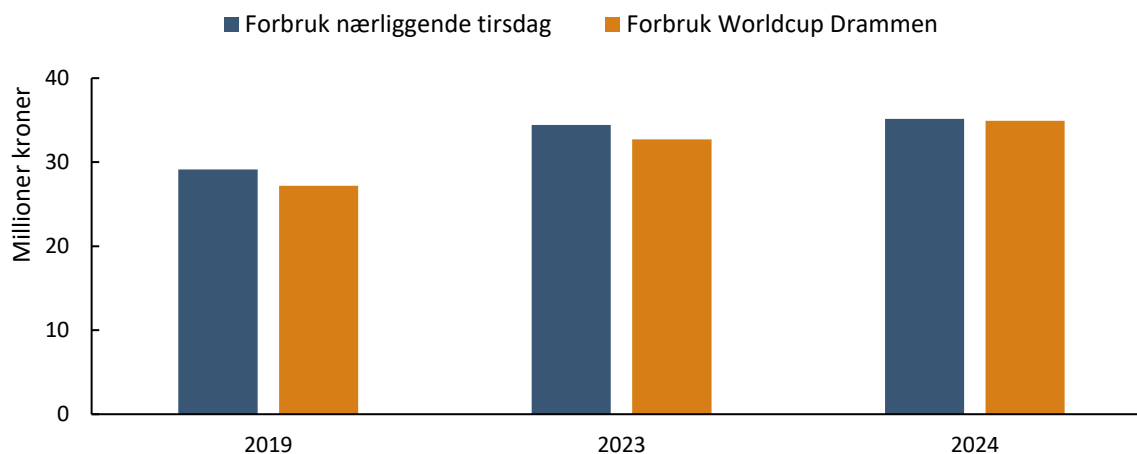
Som figuren viser er det ikke store forskjeller på den oransje og blå linjen for arrangementsdagene. Det er størst forskjell på mandagen (-1) der forbruket i snitt er 2,8 millioner kroner lavere i forbindelse med skisprinten enn på en gjennomsnittlig mandag. På tirsdagen (0) er forbruket kun omtrent 330 000 kroner lavere under arrangementet. På søndagen er forbruket omtrent likt, men dette er naturlig i og med at få bedrifter er åpne på søndager generelt. Samtidig er forbruket noe høyere noen dager etter arrangementet enn det er i sammenlignbare uker. Hvis vi ser på differansen for perioden -2 til 5 (søndag til søndag) er det i underkant av én million kroner mindre i forbruk under arrangementsuken sammenlignet med sammenlignbare uker.

Figur 3-7: Utviklingen i forbruket i perioden rundt skisprinten (i oransje) og i en benchmark-periode (i blå) på tvers av 2019, 2023 og 2024. 0=tirsdagen Worldcup Drammen ble gjennomført. Kilde: Mendo, bearbeidet av Menon Economics

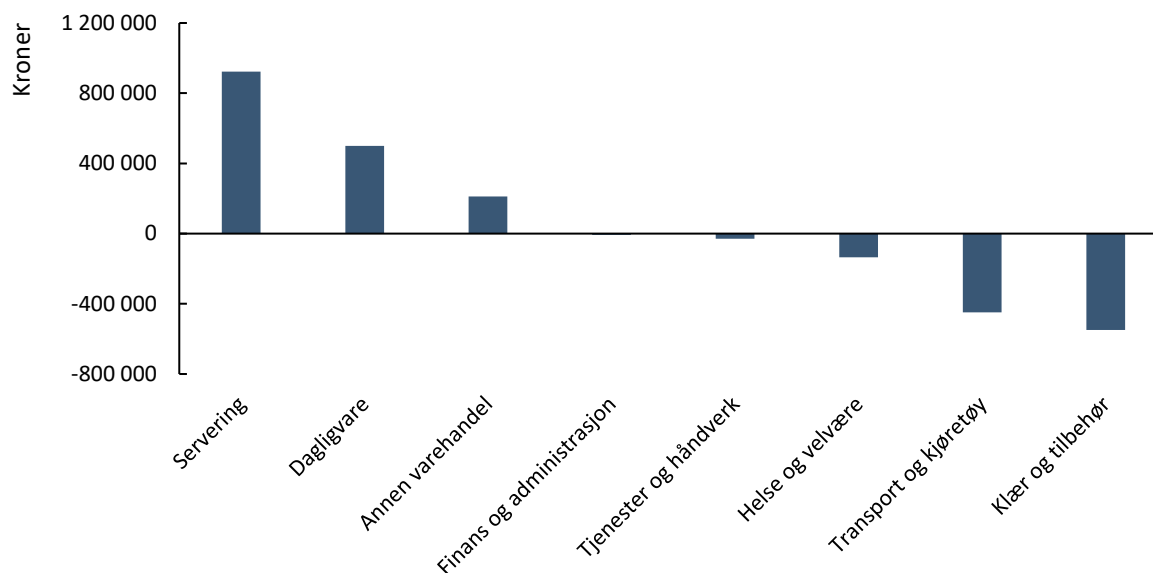
For å undersøke hvorvidt effekten har endret seg over tid, har vi brutt ned resultatene på årene 2019, 2023 og 2024 i figuren under. Den viser at forbruket var noe lavere under Worldcup Drammen i 2019, mens det i 2024 var omtrent likt. Forskjellene mellom årene er såpass små og datapunktene såpass få at vi ikke kan slå fast at dette er tegn på en utvikling eller om det er tilfeldige variasjoner.

Figur 3-8: Forbruket for nærliggende tirsdag (i blått) og på tirsdagen Worldcup Drammen ble gjennomført (i oransje), for 2019, 2023 og 2024. Kilde: Mendo, bearbeidet av Menon Economics

Videre har vi brutt endringen i forbruk ned på forbrukskategorier. Figuren under viser at det er stor forskjell på hvordan ulike bransjer blir berørt. Servering kommer best ut med en økning på 920 000 kroner under Worldcup Drammen, etterfulgt av dagligvarehandel med en økning på 500 000 kroner. Et serveringssted vi har snakket med som holder til tett på skisprinten mener de har omtrent en dobling i omsetningen dagen for Worldcup Drammen og melder om at det er fullt på stort sett alle spise- og serveringsstedene i nærheten av Bragernes torg.

Figur 3-9: Endring i forbruk per kategori mellom tirsdagen Worldcup Drammen ble gjennomført og en sammenlignbar tirsdag, på tvers av 2019, 2023 og 2024. Kilde: Mendo, bearbeidet av Menon Economics

Bransjene som kommer dårligst ut er klær og tilbehør og transport og kjøretøy, med en negativ differanse på henholdsvis 548 000 kroner og 448 000 kroner. Ifølge intervjuobjektene er handelsbransjen i sentrum generelt negativt rammet, på tross av at det er mange mennesker i området som går fordi. En klesbutikk estimerte at arrangementet kostet dem omtrent 100 000 kroner i omsetning og at tirsdagen for skisprinten er den dårligste dagen de har i løpet av året.

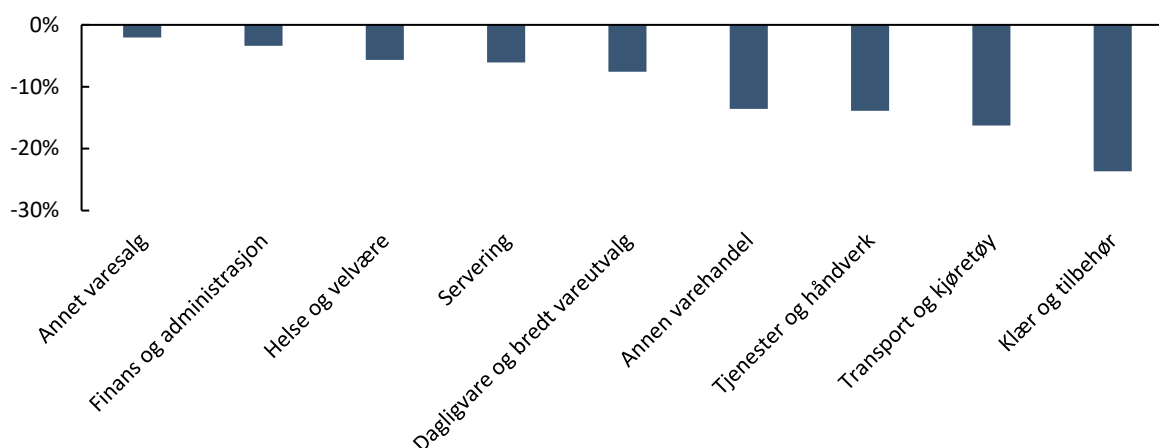
Alle bedriftene vi har snakket med er enige om at de ikke kun blir påvirket under arrangementsdagene, men også mange dager i forveien. Allerede ti dager før arrangementet stenges parkeringsplasser i sentrum og tilgjengeligheten blir dårligere. Ifølge en klesbutikk opplever de få mennesker fra fredagen før arrangementet til onsdagen etter. Lørdag er vanligvis dagen med mest aktivitet og den dagen de merker størst forskjell i omsetning. Også de andre næringene, inkludert servering og dagligvare, opplever redusert etterspørsel i dagene før arrangementet. For serveringsbransjen er likevel den totale effekt klart positiv ifølge intervjuobjekter, mens det for dagligvare ikke er tydelig om totaleffekten er positiv eller negativ.

For å teste den samlede påvirkningen på bransjene, har vi beregnet endringen i forbruk under skisprintdagene og ti dager i forkant av skisprinten, sammenlignet med normalperioder²². Samlet sett finner vi at forbruket innen samtlige bransjer i Drammen opplever en reduksjon i løpet av planleggingsdagene og arrangementsdagene, sammenlignet med en normalperiode. Det er likevel variasjon i omfanget av nedgangen på tvers av bransjene, hvor annet varesalg, finans og administrasjon, helse og velvære, servering, dagligvare og bredt vareutvalg alle

²² Referanseperiodene består av tilsvarende 13 dager i løpet av månedene mars, april, september og oktober i løpet av 2019 og 2023.

faller med mellom 2 og 6 prosent. Blant bransjene er det omsetningen innen klær og tilbehør som har det største prosentvise fallet over perioden.

Figur 3-10: Gjennomsnittlig endring i forbruk fordelt på ulike bransjer 10 dager i forkant av skisprinten og under skisprinten, sammenlignet med en normalsituasjon, for årene 2019 og 2023. Kilde: Mendo, bearbeidet av Menon Economics

Samtidig som vi finner at det samlede forbruket over hele perioden er fallende, sammenlignet med en normalperiode sett under ett, er det stor variasjon på tvers av ukedagene i disse periodene blant bransjene. Et tydelig eksempel på dette er serveringsbransjen. Til tross for at vi ser en overordnet nedgang innen servering i forkant og under arrangementsdagene, finner vi at forbruket i serveringsbransjen er nærmere 20 prosent høyere under Worldcup-rennet enn på en normal tirsdag. Samtidig kommer det frem av intervjuene at de økonomiske effektene trolig er konsentrert til området akkurat der skisprinten finner sted. Vi har blant annet snakket med et serveringssted kun noen hundre meter unna skisprinten som forteller at de ikke er berørte i verken positiv eller negativ retning.

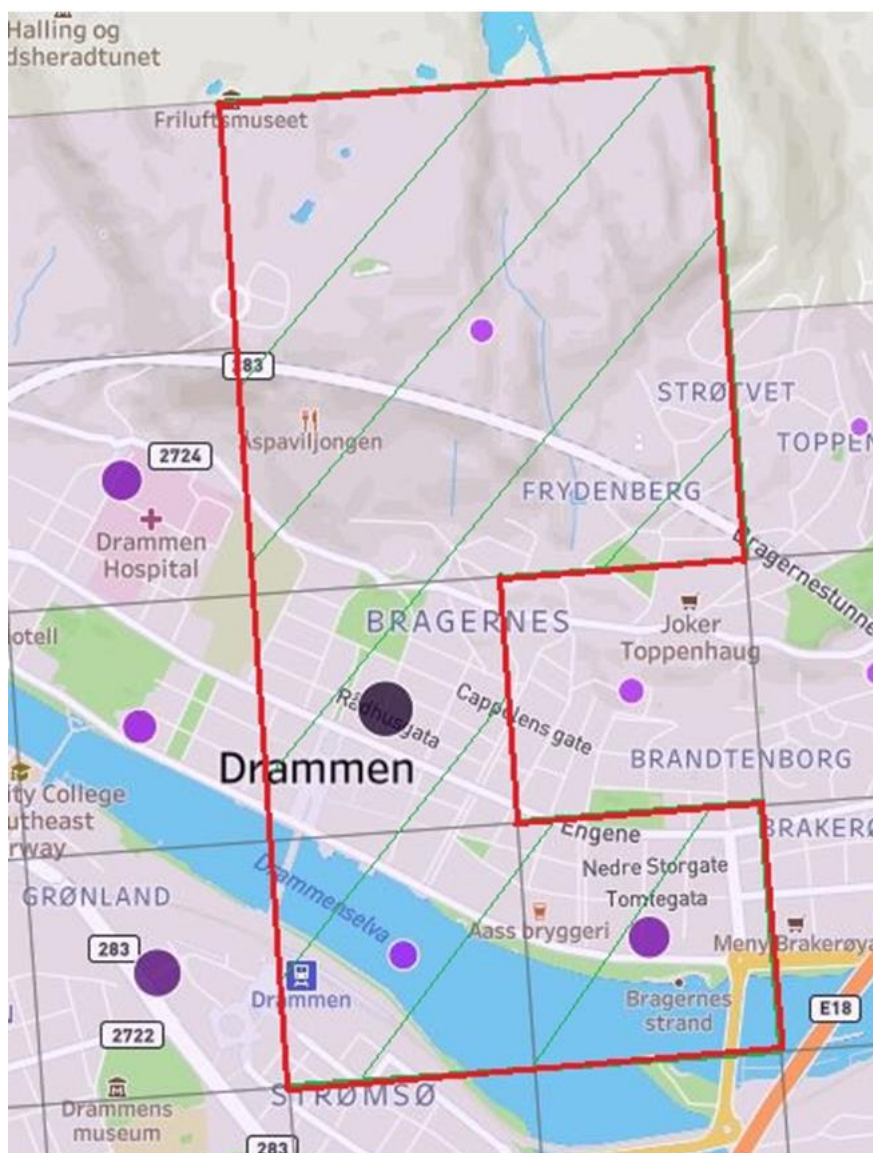
I intervju med handelsstanden har det kommet frem en hypotese om at lokalbefolkningen som vanligvis ville handlet i sentrum i stedet drar til kjøpesentrene i dagene rundt skisprinten. Vi klarer imidlertid ikke å verifisere denne påstanden. Basert på besøksdata fra et kjøpesenter, er det heller indikasjoner på lavere besøkstall (se vedlegg 3 for mer informasjon). Ifølge en informant som representerer et kjøpesenter gir ikke skisprinten noe handel hos dem, men sier også at det er vanskelig å si noe om effekten av skisprinten ettersom det er mange uavhengige aktiviteter som skjer samtidig som gjør det vanskelig å isolere effektene. Samlet sett tyder funnene på at forbruket fra sentrum ikke forflyttes til kjøpesentrene. Det er samtidig en mulighet for at forbruket forskyver seg utover større deler av året, enten på kjøpesentrene eller i sentrum, men det kan vi ikke verifisere.

Vedlegg

Vedlegg 1: Avgrensingen av Drammen sentrum for mobilitetsdata

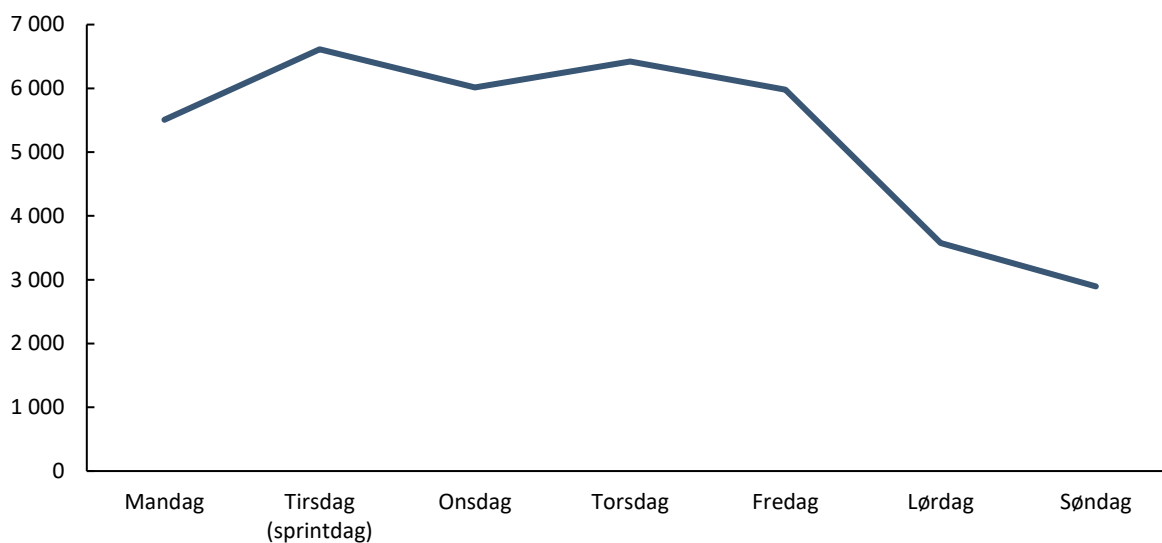
Kartet under illustrerer den geografiske avgrensningen vi benytter i definisjonen av Drammen sentrum. For mobildata har vi mottatt informasjon om antall personer som oppholdt seg innenfor dette området i Drammen sentrum i løpet av sprintdagene, i tillegg til informasjon om disse personenes bostedskommuner.

Figur V1-1: Kart over Drammen sentrum med avgrensning (i rødt) av Drammen sentrum. Vi har mottatt informasjon om antall personer som oppholdt seg innenfor denne avgrensningen i løpet av skisprintdagene. Kilde: Mendo

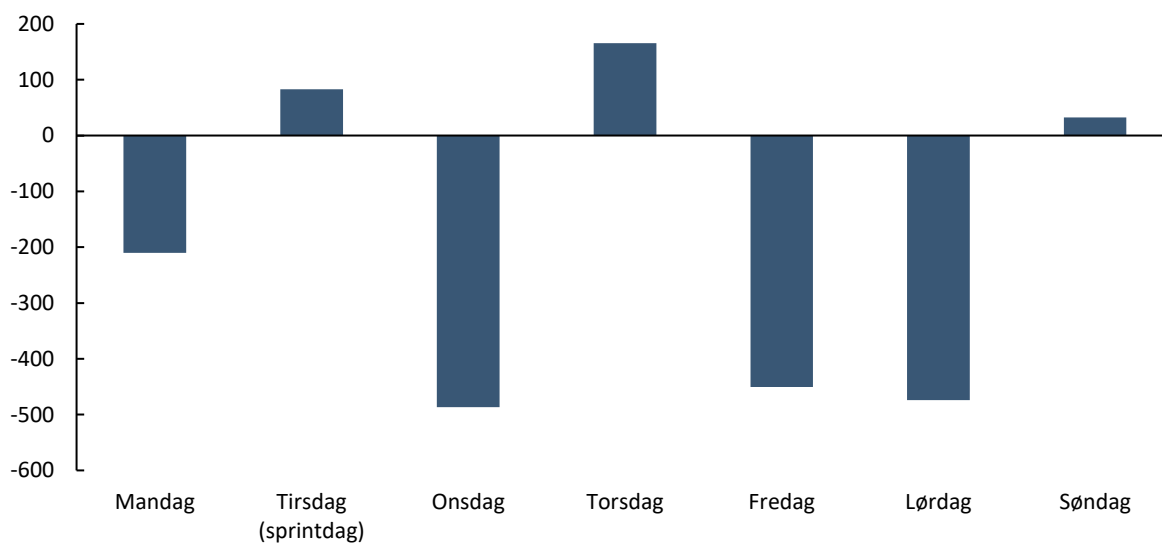

Vedlegg 2: Togtrafikken i Drammen

Figur V2-1: Antall avstigninger fra tog ved Drammen stasjon per dag i løpet av uken skisprinten i Drammen arrangeres, i 2024. Kilde: Jernbanedirektoratet, bearbejdet av Menon Economics²³

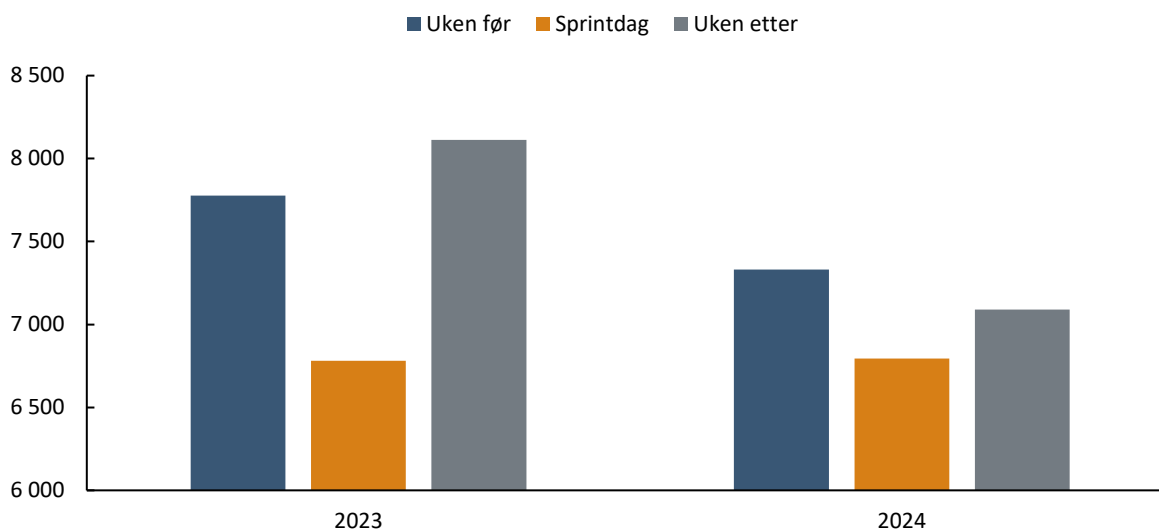
Figur V2-2: Endring i antall avstigninger fra tog ved Drammen stasjon, sammenlignet med uken før. Kilde: Jernbanedirektoratet, bearbejdet av Menon Economics

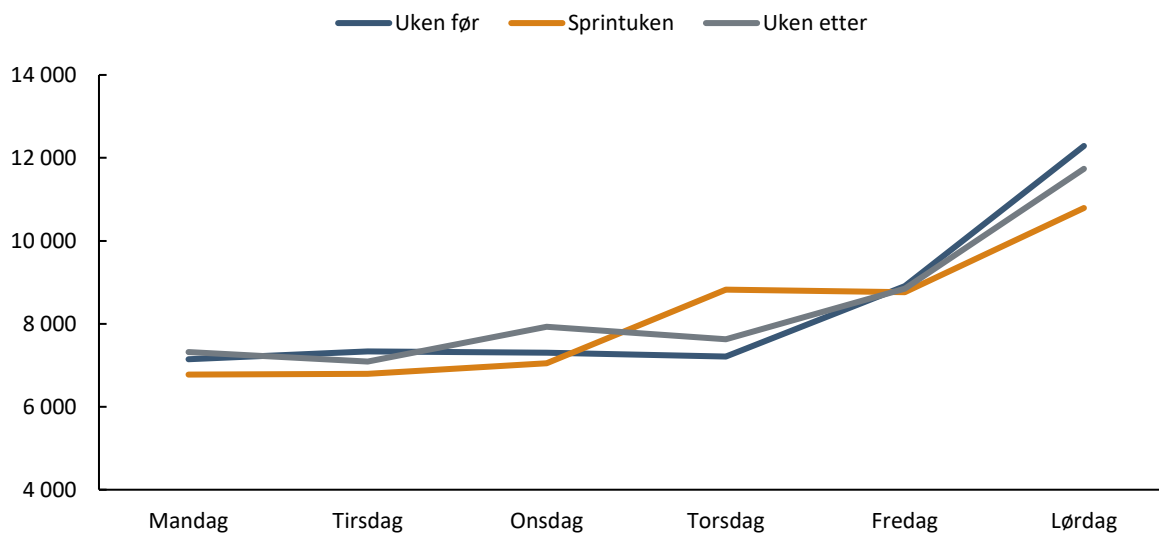
²³ Statistikken gjelder for alle avstigninger ved Drammen stasjon på linjene R12, R13, RE10 og RE11.

Vedlegg 3: Aktivitet på kjøpesenter i Drammen

Figur V3-1: Antall besøkende til et kjøpesenter i Drammen i løpet av tirsdagen Worldcup Drammen arrangeres, sammenlignet med tirsdagen uken før og etter, for 2023 og 2024. Kilde: Gulskogen Kjøpesenter, bearbeidet av Menon Economics

Figur V3-2: Antall besøkende til et kjøpesenter i Drammen per dag i løpet av uken skisprinten arrangeres i 2024, sammenlignet med uken før og etter. Kilde: Gulskogen kjøpesenter, bearbeidet av Menon Economics

Vedlegg 4: Spørreundersøkelse til befolkningen i Drammen

Deltakelse

Har du deltatt som tilskuer, frivillig eller i en annen rolle på skisprinten i år eller tidligere år? *[Ett valg mulig]*

- 1) Ja
- 2) Nei

Hvis «Ja» på spørsmål 1:

Hvilke deler av arrangementet har du vært tilskuer på, til stede på eller med på? *[Flere valg mulig]*

- 3) Skisprint (prolog/finaler)
- 4) Vibeke Skofteruds barneskirenn
- 5) Næringsstafetten
- 6) Afterski eller andre sosiale arenaer
- 7) Vært i sentrum under arrangementet

Hvis «Ja» på spørsmål 1:

Hva motiverer deg til å være tilskuer på skisprinten? *[Flere valg mulig]*

- 8) Interessen for idretten
- 9) Tilbringe tid med venner og familie
- 10) Underholdning
- 11) Annet, skriv inn:

Holdninger

I hvilken grad er du enig i følgende påstander? *[Ett valg mulig]*

5-delt skala: svært uenig – uenig – verken eller – enig – svært enig

Skisprinten gjør meg stolt av Drammen.

Jeg opplever skisprinten som en inkluderende arena der alle innbyggere kan delta.

Jeg opplever skisprinten som et trygt og godt tilrettelagt arrangement for publikum.

Jeg opplever at skisprinten skaper engasjement blant lokalbefolkningen.

Jeg opplever skisprinten som en viktig folkefest i Drammen.

Jeg opplever at nedstengingen av gater i sentrum i forbindelse med skisprinten har negative konsekvenser for lokalsamfunnet.

Jeg opplever at skisprinten har negative miljømessige konsekvenser for lokalsamfunnet.

Jeg synes det er viktig at skisprinten arrangeres i Drammen.

Jeg synes det er riktig at kommunen bruker penger på skisprinten.

I hvilken grad er du enig i følgende påstander? [Ett valg mulig]

5-delt skala: svært uenig – uenig – verken eller – enig – svært enig

Jeg tenker at skisprinten er viktig for rekruttering til idretten.

Jeg tenker at skisprinten er viktig for innbyggernes interesse for skisport.

Jeg tenker at skisprinten er viktig for rekruttering til frivillig arbeid i idretten.

Jeg tror skisprinten bidrar til at folk utenfra kommunen får øyene opp for Drammen som reisemål.

På hvilken måte har skisprintens betydning endret seg i løpet av perioden den har blitt organisert? [ett valg mulig]

12) Fått mindre betydning

13) Ingen endring i betydning

14) Fått større betydning

Vedlegg 5: Ytterligere informasjon om ringvirkningseffektene

Tabellen under oppsummerer verdiskapingseffektene som følge av forbruket til tilreisende under skisprinten i Drammen (differansen mellom skisprint og normalsituasjon, samt alle tilreisende under skisprinten). Tabellen viser også verdiskapingseffektene som følge av arrangørens forbruk tilknyttet arrangementet. Tabellen skiller mellom effekter som tilfaller Drammen kommune og effekter som tilfaller andre kommuner i Norge.

Tabell V5-1: Oppsummering av direkte og indirekte verdiskapingseffekter (i millioner kroner) som følge av tilreisendes og arrangørens forbruk under skisprinten i Drammen 2024. Intervallet knyttet til verdiskapingseffekter fra tilreisende viser differansen mellom skisprint og normalsituasjon (lavt) og alle de tilreisende under skisprinten (høyt). Kilde: Menon Economics

	Tilreisende	Arrangører	Totalt
I Drammen	1,3 – 2,5	3,3	4,6 – 5,9
Utenfor Drammen	1,3 – 2,7	3,1	4,3 – 5,7
Totalt	2,6 – 5,2	6,4	9 – 11,6

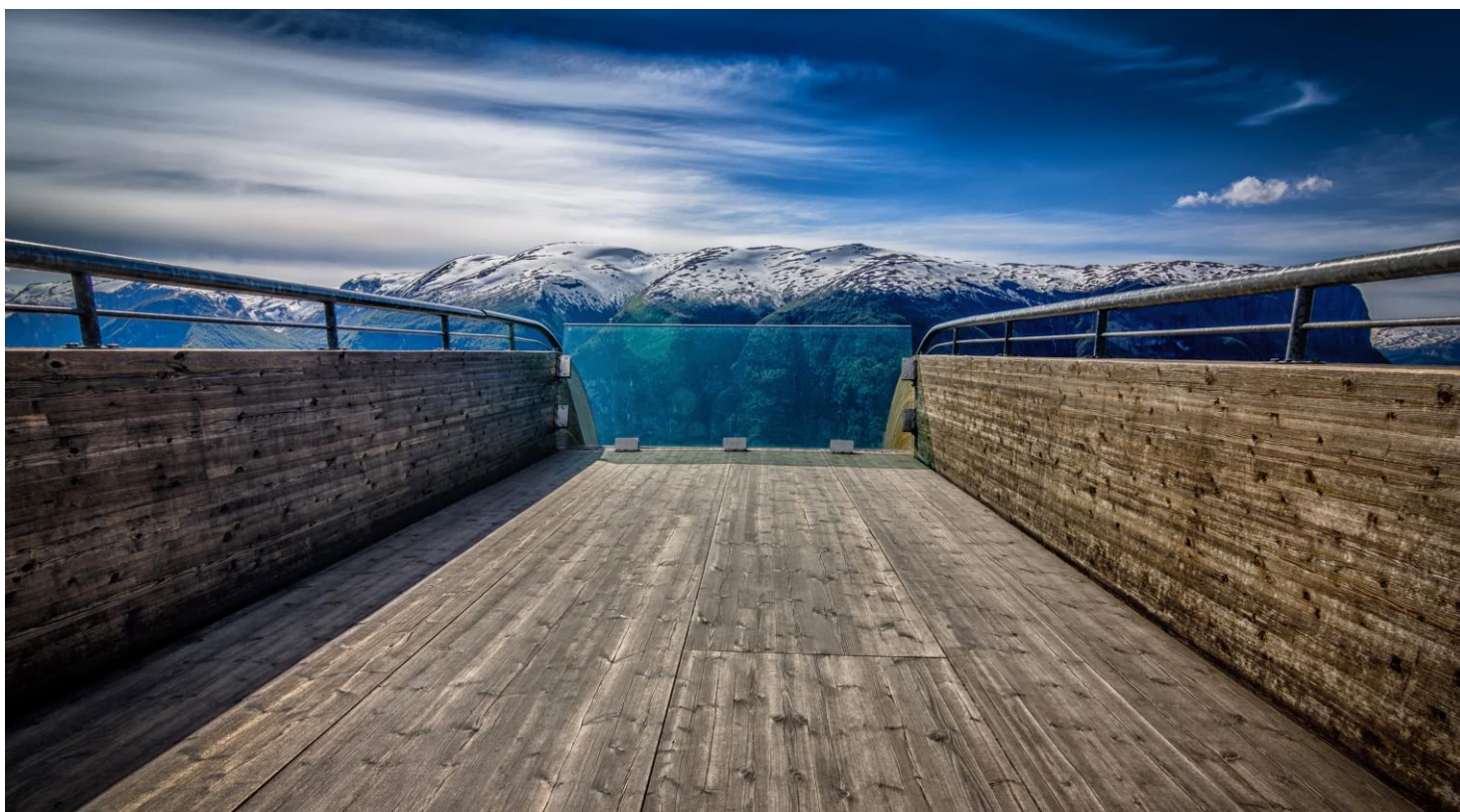
Av de 2,6 millionene kroner i verdiskaping som følger av forbruket til differansen i tilreisende, er 1,2 millioner kroner direkte tilknyttet aktørene i Drammen der handelen har funnet sted, om lag 100 000 kroner hos leverandører i Drammen, mens de resterende 1,3 millionene fant sted hos leverandører utenfor Drammen, i verdikjeden. Aktørene i verdikjeden er både aktører i og utenfor Drammen kommune. Dersom vi inkluderer alle de tilreisende til Drammen under Worldcup-rennet er 2,3 millioner kroner av 5,2 millioner kroner i verdiskaping direkte tilknyttet aktører i Drammen kommune tilreisende hadde sitt forbruk hos. Dette forbruket la videre grunnlag for om lag 200 000 kroner i verdiskaping hos leverandører i Drammen kommune, og om lag 2,7 millioner kroner hos leverandører utenfor Drammen kommune, i verdikjeden.

Tabell V5-2: Oppsummering av direkte og indirekte sysselsettingseffekter som følge av tilreisendes og arrangørens forbruk under skisprinten i Drammen 2024. Intervallet knyttet til sysselsettingseffekter fra tilreisende viser differansen mellom skisprint og normalsituasjon (lavt) og alle de tilreisende under skisprinten (høyt). Kilde: Menon Economics

	Tilreisende	Arrangører	Totalt
I Drammen	3 – 5	4	7 – 9
Utenfor Drammen	1 – 2	3	4 – 5
Totalt	4 – 7	7	11 – 14

Av de 4 årsverkene som følge av forbruket til differansen i tilreisende, finner 3 av dem sted i Drammen kommune, mens den siste er forbundet med aktiviteter i verdikjeden, utenfor Drammen. Når vi inkluderer alle de tilreisende under Worldcup-rennet, finner 5 av årsverkene sted i Drammen kommune, mens de 2 resterende finner sted utenfor Drammen kommune. Til sammenligning var det om lag 1 380 årsverk i overnattings- og serveringsbransjen i Drammen kommune i 2022.

I tillegg til de tilreisende turistene, hadde arrangørene i forbindelse med skisprinten 2024 et forbruk på om lag 8,5 millioner kroner. Arrangørens forbruk var blant annet forbundet med utleie og drift av ulike fasiliteter og utstyr, renovasjon, strøm, transport, kjøring av snø, i tillegg til andre mindre forbruksposter. Dette varekjøpet var hovedsakelig knyttet til lokale aktører i Drammen kommune. Arrangørens forbruk i Drammen og omkringliggende kommuner la grunnlaget for om lag **6,4 millioner kroner** i samlet verdiskaping, i tillegg til om lag **7 årsverk**. Av disse ringvirkningseffektene var om lag 3,3 millioner kroner i verdiskaping og 4 årsverk knyttet til aktiviteter i Drammen kommune.

Menon Economics analyserer økonomiske problemstillinger og gir råd til bedrifter, organisasjoner og myndigheter.

Vi er et medarbeidereiet konsultentselskap som opererer i grenseflatene mellom økonomi, politikk og marked.

Menon kombinerer samfunns- og bedriftsøkonomisk kompetanse innenfor fagfelt som samfunnsøkonomisk lønnsomhet, verdsetting, nærings- og konkurranseøkonomi, strategi, finans og organisasjonsdesign. Vi benytter forskningsbaserte metoder i våre analyser og jobber tett med ledende akademiske miljøer innenfor de fleste fagfelt. Alle offentlige rapporter fra Menon er tilgjengelige på vår hjemmeside www.menon.no.

+47 909 90 102 | post@menon.no | Sørkedalsveien 10 B, 0369 Oslo | menon.no